

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Obec-zadavatel veřejných zakázek

Martina Vašíčková

Bakalářská práce
2017

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina Vašíčková**
Osobní číslo: **E14774**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Veřejná ekonomika**
Název tématu: **Obec zadavatel veřejných zakázek**
Zadávající katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování:

Analýza aktuální právní úpravy zadávání veřejných zakázek včetně rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu. Při analýze budou použity právně-hermenentické metody výkladu právních předpisů. Výsledky analýzy budou syntetizovány, zhodnoceny budou nedostatky právní úpravy a navrženy úpravy *de lege ferenda*. Navazovat bude analýza praxe zadávání zakázek obcí Uhřetábov s cílem identifikovat nedostatky a navrhnout konkrétní opatření k jejich odstranění vycházející z výsledků právní analýzy.

Osnova:

- Zadávací řízení obecná charakteristika
- Druhy zadávacích řízení
- Zakázky malého rozsahu
- Mimořádně nízká nabídková cena
- Zadávací řízení v praxi obce

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

- JURČÍK, R. Veřejné zakázky a koncese. 2., dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014. xxv, 999 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-443-8.
JURČÍK, R. Zákon o veřejných zakázkách: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2011. xii, 700 s. Beckova edice komentované zákony; 117. ISBN 978-80-7400-329-5.
KLÍMA, K. a kol. Odpovědnost územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2014. 337 s. ISBN 978-80-87956-09-0.
LÖWIT, H., DOSTÁLOVÁ, M., MĚŠŤANOVÁ, D. Stanovení rozhodovacích kritérií pro výběr optimálního dodavatelského systému pro veřejného zadavatele. Vyd. 1. V Praze: České vysoké učení technické, 2014. 110 s. ISBN 978-80-01-05650-9.
PALGUTA, J., PERTOLD, F. K čemu vede (ne)transparentnost veřejných zakázek?. Praha: Národohospodářský ústav AV ČR, v.v.i., 2016. 16 stran. Studie; 4/2016. ISBN 978-80-7344-370-2.
PEKOVÁ, J. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
POREMSKÁ, M. Elektronické zadávání veřejných zakázek. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. xiv, 175 s. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-760-5.
RAUS, D. ed. Zadávání veřejných zakázek: judikatura s komentářem. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 420 s. Přehledy judikatury; sv. 70. Judikatura. ISBN 978-80-7357-658-5.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Jana Janderová, Ph.D.**
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **4. září 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **28. dubna 2017**

doc. Ing. Ruzana Provančíková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejňáková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 4. září 2016

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47 b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne

Martina Vašíčková

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce, paní JUDr. Janě Janderové, Ph.D. za její odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté informace, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

Anotace:

Bakalářská práce se zabývá problematikou zadávacího řízení veřejných zakázek ve veřejné správě. Práce analyzuje legislativu v České republice, zabývá se druhy zadávacích řízení se zaměřením na průběh zadávacího řízení na obci. Podrobněji se zabývá problematikou nejčastějších řízení na obci – zadávání zakázek malého rozsahu a také problematikou mimořádně nízké nabídkové ceny.

Klíčová slova:

zadávací řízení, veřejná zakázka, zákon o zadávání veřejných zakázek, samospráva, zásada transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace, kritéria hodnocení, zakázka malého rozsahu, mimořádně nízká nabídková cena

Title:

Municipality as public procurement contracting authority

Annotation:

This thesis deals with the problems of tendering procedures for public contracts in the public sector. Thesis analyzes legislation in the Czech Republic, deals with the problem of different kinds of procurement procedures, focus on the progress of the tender for the village. Especially deals with the most common procedure issues-the procurement of small impact and the issue of abnormally low tender price.

Keywords:

procurement procedure, public contract law on public procurement, local government, the principle of transparency, proportionality, equal treatment, non-discrimination, evaluation criteria, small-scale contracting, abnormally low tender

Obsah

ÚVOD.....	1
1 PRÁVNÍ ÚPRAVA	3
1.1 EVROPSKÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY	3
1.2 PRÁVNÍ PŘEDPISY ČESKÉ REPUBLIKY	5
1.2.1 Historie veřejných zakázek	5
1.2.2 Zákon č. 199/1994 Sb.	6
1.2.3 Zákon č. 40/2004 Sb.	6
1.2.4 Zákon č. 137/2006 Sb.	7
1.2.5 Zákon č. 134/2016 Sb.	7
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	9
2.1 ZADÁNÍ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	9
2.2 DRUHY A REŽIMY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	9
2.2.1 Druhy veřejných zakázek podle svého předmětu - § 14	9
2.2.2 Režim veřejné zakázky - § 24	10
2.3 ZADAVATEL	13
2.4 VYMEZENÍ ZADAVATELŮ	14
2.4.1 Veřejný zadavatel	14
2.4.2 Zadavatel dotovaných zakázek	14
2.4.3 Zadavatel sektorových zakázek.....	15
2.5 DODAVATEL	16
2.6 ZÁSADY ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	16
2.6.1 Zásada transparentnosti	17
2.6.2 Zásada přiměřenosti	18
2.6.3 Zásada rovného zacházení	18
2.6.4 Zásada zákazu diskriminace	19
2.6.5 Další zásady	20
2.7 KVALIFIKACE	21
2.7.1 Základní způsobilost	21
2.7.2 Profesní způsobilost.....	22
2.7.3 Ekonomická kvalifikace	22
2.7.4 Technická kvalifikace	22
2.8 HODNOTÍCÍ KRITÉRIA	23
2.9 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY ROZDĚLENÉ NA ČÁSTI.....	24
2.10 MIMOŘÁDNĚ NÍZKÁ NABÍDKOVÁ CENA	26
3 ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ	28
3.1 PROCES ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	28
3.2 PODLIMITNÍ REŽIM	29
3.1.1 Zjednodušené podlimitní řízení	29
3.2 NADLIMITNÍ REŽIM.....	31
3.2.1 Otevřené řízení	31
3.2.2 Užší řízení.....	33
3.2.3 Jednací řízení s uveřejněním.....	33
3.2.4 Jednací řízení bez uveřejnění	34
3.2.5 Řízení se soutěžním dialogem.....	35

3.2.6 Řízení o inovačním partnerství	35
4 DOZOR NAD DORŽOVÁNÍM ZÁKONA	37
4.1 DOZOR NAD ZADÁVÁNÍM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V ČESKÉ REPUBLICE.....	37
5 ZADÁVACÍ PRAXE OBCE.....	40
5.1 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY NA OBCI	41
5.2 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY MALÉHO ROZSAHU.....	41
5.3 VNITŘNÍ PŘEDPISY.....	42
6 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY OBCE UHLÍŘSKÉ JANOVICE.....	44
6.1 PŘEDSTAVENÍ OBCE.....	44
6.2 HOSPODAŘENÍ OBCE	45
6.2.1 Hospodaření obce v roce 2014	46
6.2.2 Veřejné zakázky roku 2014	47
6.2.3 Hospodaření obce v roce 2015	50
6.2.4 Veřejné zakázky roku 2015	51
6.2.5 Hospodaření obce v roce 2016	54
6.2.6 Veřejné zakázky roku 2016	55
6.3 DOPORUČENÝ POSTUP OBCE	57
6.4 KONTROLNÍ SYSTÉM OBCE	58
6.5 MIMOŘÁDNĚ NÍZKÁ NABÍDKOVÁ CENA – PROBLÉM OBCE	59
6.6 CELKOVÉ ZHODNOCENÍ OBCE	59
ZÁVĚR	61
POUŽITÁ LITERATURA	64

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Statistika počtu veřejných zakázek v roce 2016 v ČR dělených podle předmětu.....	10
Tabulka č. 2: Finanční limity pro VZ podle druhu veřejné zakázky a osoby zadavatele.....	11
Tabulka č. 3: Statistika počtu veřejných zakázek v roce 2016 v ČR dělených podle režimu VZ.....	13
Tabulka č. 4: Statistika počtu veřejných zakázek v roce 2016 v ČR dělených podle zadavatele.....	15
Tabulka č. 5: Přehled plnění rozpočtu k 31. 12. 2014 v Kč.	46
Tabulka č. 6: Přehled plnění rozpočtu k 31. 12. 2015 v Kč.	50
Tabulka č. 7: Přehled plnění rozpočtu k 31. 12. 2016 v Kč.	54

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Ilustrace procesu zadávání veřejných zakázek.....	29
Obrázek č. 2: Rozdělení zakázek v ČR v letech 2010-2014.....	40
Obrázek č. 3: Počet VZ zadáných obcí v roce 2014	48
Obrázek č. 4: Počet a hodnota VZ zadáných obcí v roce 2015	51
Obrázek č. 5: Počet VZ zadáných obcí v roce 2016.....	55

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

DPH – Daň z přidané hodnoty

EHS – Evropské hospodářské společenství

ES – Evropské společenství

EU – Evropská unie

VZ – Veřejná zakázka

VZMR – Veřejná zakázka malého rozsahu

ÚOHS – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

PO – Příspěvková organizace

PrO – Právnícká osoba

HDP – Hrubý domácí produkt

MNNC – Mimořádně nízká nabídková cena

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

ZZVZ – Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

ÚVOD

Pojem „veřejná zakázka“ označuje nákup služeb, zboží a stavebních prací z veřejných zdrojů. Prostřednictvím zadávání veřejných zakázek dochází k výdeji značné části veřejných prostředků. Neúčelné a nehospodárné nakládání s veřejnými prostředky vede ke snížení důvěry veřejnosti k veřejné správě, proto veřejné zakázky představují problematickou oblast veřejného sektoru a je obtížné se vyhnout pokusům o ovlivňování hospodářské soutěže. Pokušení o ovlivnění výsledků soutěže je veliké a během zadávacího řízení vzniká poměrně rozsáhlý prostor pro manipulaci, obcházení pravidel a zneužívání pravomocí. Výsledkem zadávacího řízení mohou nakonec být předražené zakázky, nehospodárné nakládání s veřejnými prostředky nebo nekvalitní poskytování služeb.

Nevhodný výběr dodavatele může být ovlivněn špatně nastavenými podmínkami při výběru vhodného kandidáta. Zadavatel může špatně zvolit druh zadávacího řízení, nevhodně zvolit kritérium hodnocení nebo jeho váhu, neadekvátně stanovit předpokládanou cenu zakázky, nevhodně stanovit technické podmínky či rozsah zakázky.

Nákupy by měly být prováděny dle základních pravidel účelného, efektivního a hospodárného nakládání s veřejnými prostředky a současně by měly být dodrženy principy transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. A proto osoby, které se na zadávání veřejných zakázek podílejí, musí rozhodovat podle zvláštních procesních normativně zakotvených pravidel.

Zadávací řízení upravuje a upřesňuje procesní podmínky a postup zadávání veřejných zakázek. Jednotlivá zadávací řízení upravují práva a povinnosti pro zadavatele veřejných zakázek. Zadavatel veřejné zakázky se postupy zadávacího řízení řídí až do okamžiku uzavření smlouvy s dodavatelem.

Způsob zadávání veřejných zakázek v České republice aktuálně upravuje zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který vychází z pravidel stanovených Evropskou unií. Smyslem zákona je zajistit takovou praxi, která by zabezpečovala volnou a svobodnou soutěž mezi dodavateli zakázek a současně provedení výběru nejvhodnější nabídky transparentním způsobem bez diskriminace uchazečů. Hlavním cílem změny zákona je, aby platná legislativa byla čitelnější, transparentnější a jednodušší. Zákonodárci se snaží v co nejvyšší možné míře zabránit možnému korupci, avšak zveřejněné výsledky veřejných průzkumů z oblasti veřejných zakázek nejsou uspokojivé naopak spíše alarmující.

Cílem této práce je analýza aktuální právní úpravy zadávání veřejných zakázek včetně rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu. V práci jsou analyzována rozhodnutí těchto institucí z doby platnosti již neaktuálních zákonů, protože výraznější judikatura k novému zákonu ještě neexistuje a tato rozhodnutí jsou využitelná i v aktuální úpravě, protože se týkají oblastí, ve kterých nedošlo ke změnám. Právní úprava bude zhodnocena a posouzena. Dále bude navazovat analýza praxe zadávání veřejných zakázek obce Uhlířské Janovice, jejímž cílem je identifikovat nedostatky a navrhnout opatření k jejich odstranění.

1 PRÁVNÍ ÚPRAVA

1.1 EVROPSKÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Česká republika (dále ČR) se v květnu 2004 svým vstupem do Evropské unie (dále EU) stala součástí evropských integračních procesů. Zadávání veřejných zakázek v EU hraje klíčovou roli v dosahování cílů v rámci zlepšování podnikatelského prostředí a podmínek pro inovace v podnikání. V Evropské unii vynaloží veřejné orgány na pořízení dodávek, služeb a stavebních prací každoročně v průměru 18 % hrubého domácího produktu (dále HDP), přičemž v jednotlivých členských státech se podíl veřejných zakázek na HDP pohybuje od 11 do 20 %, v ČR je to zhruba 14,4 % HDP [20].

Zadávání veřejných zakázek je upraveno v obecné rovině ustanoveními Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie, které sice neobsahují žádná specifická ustanovení týkající se této problematiky, avšak obsahuje základní principy, které lze na veřejné zakázky aplikovat, a to např.:

- 1/ v článku 26 princip volného pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu
- 2/ v článku 28 princip celní unie, která podporuje volný pohyb a zákaz vývozních a dovozních cel
- 3/ v článku 32 nutnost podporovat obchod mezi členskými státy EU a podporovat hospodářskou soutěž na vnitřním trhu EU
- 4/ v článku 101 zakázané jsou dohody, které narušují hospodářskou soutěž uvnitř EU a znevýhodňování některých partnerů v hospodářské soutěži

Hlavní přínos těchto smluv je, že na základě principu nediskriminace, který je ve smlouvách zakotven, je stále snazší pro společnosti se sídlem v jedné zemi EU ucházet se o zakázky v jiných členských státech EU, což dopomáhá zintenzivnění konkurenčního prostředí a snížení cen.

České subjekty mají možnost účastnit se veřejných zakázek všech členských států Evropské unie. V průběhu let zavedla EU legislativní ustanovení, která modernizují a usnadňují udělení zakázky. V tomto ohledu se zvýšila transparentnost, poctivost a interoperabilita (schopnost vzájemně spolupracovat). Jakékoliv zlepšení přináší velmi významné úspory. Velký objem prostředků, které se v této oblasti využívají, představuje významný prostor pro korupční

aktivity. Jejich existence je umožněna zejména nízkou transparentností trhu veřejných zakázek a absencí ekonomického hodnocení při rozhodování a kontrole.

Podrobněji proces zadávání veřejných zakázek stanovují Evropské zadávací směrnice, které podrobně upravují postupy při zadávání nadlimitních veřejných zakázek. U podlimitních zakázek se však omezují na zakotvení základních zásad.

Základem evropské legislativy pro oblast zadávání veřejných zakázek jsou:

1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES

2. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES

3. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí

4. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES

5. Směrnice Rady ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce (89/665/EHS)

6. Směrnice Rady 92/13/EHS ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací

7. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek

8. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/55/EU ze dne 16. dubna 2014 o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek

1.2 PRÁVNÍ PŘEDPISY ČESKÉ REPUBLIKY

1.2.1 Historie veřejných zakázek

Již od počátku lidské civilizace hrály klíčovou roli při rozvoji státu a společnosti veřejné zakázky (dále VZ) zadávané na základě veřejných obchodních soutěží nebo veřejných řízení. S ukončením barterového obchodu a rozvojem peněz, řemesel a státního uspořádání, započal i vývoj VZ. Nejstarší řecké i římské památky, ale i středověké hrady a opevnění, v pozdějším období i zámky, všechny tyto velkolepé stavby zhotovené na žádost panovníků lze v dnešní době označit jako VZ na stavební práce. Postup, kdy byly architektonické plány zpracovávány k jednotlivým stavbám, a předkládány zadávajícím panovníkům lze přirovnat k dnešní soutěži o návrh.

Počátek právního zakotvení pravidel pro zadávání VZ se objevuje o mnoho staletí později, až ve středověku. Z roku 1535 je první zmínka o právní úpravě pravidel pro zadávání VZ, a to ve francouzském stavebním řádu. V Německu se od roku 1542 veřejnou soutěží zadávaly VZ. V Rakousku bylo zadávání VZ upraveno především v nařízení č. 61/1909 ř. j. o zadávání státních dodávek a prací a také celou řadou prováděcích předpisů.

Se vznikem Československa v roce 1918 bylo spojené i převzetí rakouského práva a tím i rakouskou a uherskou právní úpravu zadávání veřejných zakázek, a to na základě recepční normy (zákonem č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu Československého). Na základě zmocnění z roku 1920, byl zákonem č. 337/1920 Sb. vydán zadávací řád (Nařízení vlády republiky Československé č. 667/1920 Sb., o zadávání státních dodávek a prací ze dne 17. prosince 1920). Nařízení se vztahovalo na dodávky zboží a práce, které zadávaly orgány státní správy a jimi spravované organizace, podniky a fondy. Zadávací řád měl zabezpečit účelné a efektivní hospodaření se státními prostředky. Nastolit konkurenční plnění s vyloučením korupce a nekvalitního provedení zakázky.

Změna politického systému v roce 1989 přinesla změnu ekonomiky z centrálně řízené na tržní, což znamenalo upravit zadávání veřejných zakázek tak, aby představovala účinný nástroj pro úsporu veřejných prostředků, ale i k zabezpečení efektivního fungování hospodářské soutěže.

Jako prvotní byl dne 1. října 1990 Úřadem racionalizace ve stavebnictví formou metodického pokynu přijat Zadávací řád staveb. Nedostatkem Zadávacího řádu staveb byla jeho nezávaznost a omezená oblast působnosti zadávání staveb. Další důležitou kapitolou pro veřejné zakázky

bylo přijetí Evropské dohody (účinnost od 1. února 1995), tím jsme se, jako stát zavázali zadávat veřejné zakázky na základě nediskriminace a vzájemnosti [8].

Vstup České republiky do EU vyžadoval harmonizaci českého právního systému s právem EU. Znamenal tedy mimo jiné nutnost změny v úpravě legislativy v oblasti zadávání VZ. Právní úprava zadávání veřejných zakázek se v rámci relativně krátkého časového období již po čtvrté změnila. Málokterá oblast naší legislativy prošla podobným množstvím změn a úprav.

1.2.2 Zákon č. 199/1994 Sb.

Prvním předpisem, který upravoval zadávání VZ v ČR, byl zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 1995. Tento zákon plnil významnou roli tím, že stanovil závazná pravidla pro zadávání zakázek, jež jsou financovány, byť jen z části, z veřejných prostředků. Nepřinesl však pozitivní vymezení pojmu veřejná zakázka a během své platnosti byl celkem dvanáctkrát novelizován. Celkově lze konstatovat, že tento zákon přinesl právní základy pro zadávání zakázek, při nichž se nakládá s veřejnými prostředky. Do té doby ČR neměla právní úpravu pro zadávání VZ, která byla již obvyklá ve vyspělých právních státech, zejména v EU. Vypracování tohoto zákona podléhalo obecně platným zásadám, jako jsou např.: vytvoření základních podmínek pro spravedlivou a otevřenou soutěž o veřejné zakázky, možnost výběru zadavatele z více zájemců, vytvoření rámce nabídek a šetření peněz státních i soukromých [2].

1.2.3 Zákon č. 40/2004 Sb.

Vstupem ČR do EU vznikl problém, který spočíval v tom, že stávající koncepce zákona nevycházela z evropských zadávacích směrnic a neumožňovala efektivní harmonizaci českého práva s právem EU. Hlavním úkolem tedy bylo promítnout úpravu veřejných zakázek v celém rozsahu do českého právního řádu tak, jak ji provádějí evropské zadávací směrnice, které jsou systematictější, přehlednější, jednodušší a zároveň i méně formální. Takto velká úprava nešla udělat pouhou další novelizací, ale musel být přijat zcela nový právní předpis a tím byl zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. května 2004. Vypracování nového zákona o veřejných zakázkách mělo za cíl, vytvoření podmínek pro transparentní a nediskriminační postup při zadávání veřejných zakázek. Také stanovit jednoduché, formálně nekomplikované zadávací řízení, a tak umožnit plynulejší a efektivnější zadávání zakázek. Přijetí tohoto zákona bylo důležité pro čerpání finančních prostředků ze

strukturálních fondů EU. Jednou z podmínek čerpání dotací u fondů EU bylo a je uskutečnění řádné hospodářské soutěže. Zákon č. 40/2004 Sb., přinesl množství nových pojmů tak, aby byly v souladu se směrnicemi EU. Nicméně i tento zákon musel projít množstvím novelizací, které reagovaly jak na legislativní vývoj v EU, tak na jistou nevhodnou konstrukci zákona v některých bodech [2].

1.2.4 Zákon č. 137/2006 Sb.

Z důvodu nedostatků v zákoně z roku 2004 bylo rozhodnuto, že nelze tento zákon upravovat cestou dalších novelizací, ale bude přijat zcela nový zákon. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách byl přijat na místo zákona č. 40/2004 Sb., a nabyl účinnosti dne 1. 7. 2006. Tento zákon obsahoval komplexní úpravu veřejného zadávání zakázek v ČR v návaznosti na zadávací evropské směrnice. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách přinesl mnohé změny ve vymezení nových pojmů v souladu s harmonizací evropských zadávacích směrnic. Oproti předcházející úpravě je v něm výslovně uvedeno, že právní základ zákona o veřejných zakázkách tvoří příslušné předpisy EU. Zákon již neupravoval koncese, ty byly vymezeny zvláštním zákonem č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon).

Bohužel ani po mnoha novelizacích a přijímání nových zákonů nebylo zadávání veřejných zakázek zcela zjednodušeno ani zprůhledněno. Největšími nedostatky tohoto zákona bylo náročné prokazování a posuzování kvalifikace, velice omezená možnost jednání zadavatelů s dodavateli, problémy při dělení zakázek a stanovení hodnotících kritérií. Dílčími cíli vlády bylo zpřísnění ustanovení o střetu zájmů a možnosti vyloučení určitých dodavatelů z účasti v zadávacích řízeních, a to zejména z důvodu korupčního jednání [2].

1.2.5 Zákon č. 134/2016 Sb.

V únoru 2014 byly schváleny na úrovni EU tři nové směrnice, které regulují oblast veřejného investování. České republice, jakož i ostatním členským státům, vyplynula z této skutečnosti povinnost do 2 let transponovat nová pravidla do vnitrostátního právního řádu. Ministerstvo pro místní rozvoj (dále MMR) přistoupilo k variantě vytvoření zákona zcela nového, neboť zakotvení nových pravidel do stávající právní úpravy by si vyžádalo zásadní zásahy do textu i systematiky, a i za vynaložení maximální snahy o vytvoření kvalitního právního předpisu by

pravděpodobně došlo k velké nepřehlednosti a nesrozumitelnosti zákona. MMR se tak otevřela příležitost vytvořit zcela novou právní úpravu, která reflektuje směnicovou úpravu veřejného investování [18].

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále ZZVZ nebo zákon) je základním stavebním kamenem veřejného investování v České republice a nabyt účinnosti 1. října 2016. Oproti dosavadní úpravě dává ZZVZ zadavatelům nepoměrně větší prostor pro manažerská rozhodnutí a uzpůsobení průběhu zadávacího řízení jeho potřebám. Veřejní a další zadavatelé jsou ve stanovených případech povinni řídit se tímto právním předpisem.

K nejdůležitějším změnám v novém zákoně patří zejména:

1. nová přehledná systematika – od obecných pravidel ke konkrétním (není potřeba pročítat celý zákon, jen relevantní pasáže)
2. možnost efektivně reagovat na situace vzniklé v průběhu zadávacího řízení
3. flexibilita podlimitního režimu
4. odstranění zbytečné administrativy
5. posílení odpovědnosti zadavatele
6. regulace soutěže mezi dodavateli, nikoli celého investičního procesu
7. podpora výběru vítězné nabídky na základě kvalitativních ukazatelů
8. zpřísnění a doplnění pravidel oproti směrnici v zásadních oblastech (změny smlouvy do hodnoty 30 % předpokládané hodnoty kumulativně po odečtení méně prací)
9. zjednodušení formulářů pro uveřejňování
10. zrychlení a zefektivnění přezkumných řízení u ÚOHS [18].

ZZVZ se využívá v praxi velice krátkou dobu. Při výkladu a aplikaci tohoto zákona budou nevyhnutelně vznikat problémy, protože nová právní úprava bude provázena interpretačními nejasnostmi plynoucími z deficitu rozhodovací praxe. Také z chyb, a ne zcela logických ustanovení, které zákon obsahuje. Příkladem je rozdílnost v počítání lhůt. Lhůty u podlimitních VZ se počítají na pracovní dny a u nadlimitních VZ jsou to dny kalendářní, což je matoucí a může dojít k chybám.

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

2.1 ZADÁNÍ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

ZZVZ již neobsahuje obecnou definici veřejné zakázky jako takové, ale vymezuje v § 2 pojem zadání veřejné zakázky. Tím se rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby či stavební práce. Pro určení, zda se jedná o veřejnou zakázku a zda má být zadána postupem podle zákona, je především určující subjekt, který vynakládá prostředky. Zákon stanoví, kdo je veřejný zadavatel a pokud zákon nestanoví jinak, musí zadání zakázky předcházet zadávací řízení.

Porušení zákona, kdy byla podepsána smlouva bez předchozího zadávacího řízení, najdeme v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2010, čj. 8 Afs 57/2009–109 [31].

Z ekonomického hlediska lze veřejnou zakázku vymezit jako případ, kdy určitý projekt nerealizuje přímo veřejný sektor, ale za úplatu subjekt z jiného než veřejného sektoru.

2.2 DRUHY A REŽIMY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

2.2.1 Druhy veřejných zakázek podle svého předmětu - § 14

Dělení veřejných zakázek na jednotlivé druhy podle jejich předmětu má význam s ohledem na odlišný postup při jejich zadávání. Liší se především finanční limity pro klasifikaci VZ a pro použití režimu zadávání VZ. Dále se také různí kritéria a lhůty v některých druzích řízení. Zadavatel proto musí vždy určit, o jaký druh VZ se jedná.

VZ dle předmětu se dělí na:

1. Veřejné zakázky na dodávky: VZ jejímž předmětem je pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil.

2. Veřejné zakázky na služby: VZ jejímž předmětem je poskytování jiných činností než stavebních prací.

3. Veřejné zakázky na stavební práce: VZ jejíž předmětem jsou stavební činnosti definované prostřednictvím jednotného klasifikačního systému pro účely veřejných zakázek podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002. Jednodušeji se dá VZ na stavební práce definovat jako činnost, jejímž výsledkem je zhotovení stavby.

Pokud je VZ složena z více druhů činností, rozhoduje se podle výše hodnoty jednotlivých druhů činností, které v dané VZ převažují.

V tabulce č. 1 je uveden přehled počtu VZ zadávaných v roce 2016 v ČR rozdělených dle předmětu. Uvedené údaje neobsahují zakázky malého rozsahu, u kterých není povinnost zveřejňování výzvy na profilu zadavatele či ve Věstníku VZ. Z tabulky vyplývá, že počet VZ a také objem finančních prostředků byl v roce 2016 nejvyšší u nákupu dodávek.

Tabulka č. 1: Statistika počtu veřejných zakázek v roce 2016 v ČR dělených podle předmětu

Veřejná zakázka podle předmětu	Počet	Celkem Kč bez DPH
Dodávky	4 352	97 264 794 765,06
Služby	3 541	84 203 600 254,61
Stavební práce	4 330	90 780 950 698,67

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách; <https://www.isvz.cz/>, vlastní zpracování

2.2.2 Režim veřejné zakázky - § 24

Režim VZ se určí podle její předpokládané hodnoty, pokud nejde o zjednodušený režim dle §129 ZZVZ. Předpokládanou hodnotou je zadavatelem předpokládaná výše úplaty za plnění veřejné zakázky vyjádřená v penězích. Do předpokládané hodnoty VZ se nezahrnuje daň z přidané hodnoty (dále DPH). Předpokládanou hodnotu VZ je zadavatel povinen stanovit před zahájením zadávacího řízení. Na základě jejího stanovení je zřejmé, do kterého režimu bude VZ spadat a jaký postup při jejím zadávání bude moci zadavatel zvolit. Čím vyšší je předpokládaná hodnota VZ, tím bude řízení mít přísnější pravidla a bude časově i administrativně náročnější.

Do předpokládané hodnoty VZ se zahrne hodnota všech plnění, která mohou vyplývat ze smlouvy na VZ. Hodnoty plnění jsou stanoveny podmínkami v zadávací dokumentaci, na základě údajů a informací o VZ stejného či podobného charakteru, informacemi získanými průzkumem trhu, předběžnými tržními konzultacemi či jiným vhodným způsobem. Zadavatel nesmí využít možnosti dělení zakázek tak, aby došlo ke snížení předpokládané hodnoty VZ pod stanovené finanční limity a tím využít méně přísný režim zadávání.

Zákon rozlišuje tři kategorie VZ podle výše jejich předpokládané hodnoty a podle finančních limitů stanovených nařízením vlády. V tabulce č. 2 je uveden přehled platných finančních limitů podle druhu veřejné zakázky a osoby zadavatele.

Tabulka č. 2: Finanční limity pro VZ podle druhu veřejné zakázky a osoby zadavatele

		Finanční limity v Kč		
Veřejná zakázka podle druhu	Zadavatel	VZ malého rozsahu	Podlimitní VZ	Nadlimitní VZ
Dodávky	ČR, ČNB, státní PO (mimo oblast obrany)	1 – 2 000 000	2 000 001 – 3 686 000	nad 3 686 000
	ČR, ČNB, státní PO (v oblasti obrany)			
	ÚSC, jeho PO, jiná PrO, dotovaný zadavatel	1 – 2 000 000	2 000 001 – 5 706 000	nad 5 706 000
Dodávky uvedené v příloze nařízení vlády č. 172/2016 Sb.	ČR, ČNB, státní PO (mimo oblast obrany)			
	ČR, ČNB, státní PO (v oblasti obrany)	1 – 2 000 000	2 000 001 – 3 686 000	nad 3 686 000
	ÚSC, jeho PO, jiná PrO, dotovaný zadavatel			
Dodávky neuvedené v příloze nařízení vlády č. 172/2006 Sb.	ČR, ČNB, státní PO (mimo oblast obrany)			
	ČR, ČNB, státní PO (v oblasti obrany)	1 – 2 000 000	2 000 001 – 5 706 000	nad 5 706 000
	ÚSC, jeho PO, jiná PrO, dotovaný zadavatel			
Služby	ČR, ČNB, státní PO (mimo oblast obrany)	1 – 2 000 000	2 000 001 – 3 686 000	nad 3 686 000
	ČR, ČNB, státní PO (v oblasti obrany)	1 – 2 000 000	2 000 001 – 3 686 000	nad 3 686 000
	ÚSC, jeho PO, jiná PrO, dotovaný zadavatel	1 – 2 000 000	2 000 001 – 5 706 000	nad 5 706 000
Služby ve zjednodušeném režimu	ČR, ČNB, státní PO (mimo oblast obrany)	1 – 2 000 000	2 000 001 – 20 478 000	nad 20 478 000
	ČR, ČNB, státní PO (v oblasti obrany)	1 – 2 000 000	2 000 001 – 20 478 000	nad 20 478 000
	ÚSC, jeho PO, jiná PrO, dotovaný zadavatel	1 – 2 000 000	2 000 001 – 20 478 000	nad 20 478 000
Stavební práce	ČR, ČNB, státní PO (mimo oblast obrany)	1 – 6 000 000	6 000 001 – 142 668 000	nad 142 668 000
	ČR, ČNB, státní PO (v oblasti obrany)	1 – 6 000 000	6 000 001 – 142 668 000	nad 142 668 000
	ÚSC, jeho PO, jiná PrO, dotovaný zadavatel	1 – 6 000 000	6 000 001 – 142 668 000	nad 142 668 000

Zdroj: zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek a nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek, vlastní zpracování

K 1. 10. 2016 byly stanoveny nové finanční limity veřejných zakázek pro realizaci nadlimitní VZ. Limity jsou závazné pro zakázky zadávané po tomto datu. Limity jsou stanoveny nařízením vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek, ze dne 11. května 2016. Nařízení vlády stanoví finanční limity, s jejichž pomocí se zjišťuje, dle jakého režimu bude zadávací řízení vedeno. Na základě této informace se určí, jaká práva a povinnosti stanovené zákonem o zadávání veřejných zakázek se na zadavatele vztahují. Výše finančních limitů je stanovena v evropských směrnících z oblasti zadávání veřejných zakázek. Tato výše je pravidelně měněna (každé 2 roky), a proto je její úprava vyčleněna do prováděcího předpisu. Finanční limity stanovené EU musí být transponovány do předpisů jednotlivých členských států.

Evropské zadávací směrnice upravují pouze zadávání nadlimitních veřejných zakázek, tedy takových veřejných zakázek, jejichž předpokládaná hodnota bez DPH dosáhne nejméně finančních limitů stanovených v právních předpisech EU. U veřejných zakázek, jejichž předpokládaná hodnota těchto limitů nedosáhne, tedy u podlimitních veřejných zakázek, ponechávají směrnice na uvážení každého členského státu EU, jakým způsobem upraví postup zadavatele při jejich zadávání. Vzhledem k tomu, že finanční limity pro rozlišení nadlimitních veřejných zakázek jsou poměrně vysoké, zákonodárce v ČR upravil finančními limity a také zákonem i zadávání podlimitních VZ. ZZVZ rozlišuje tři kategorie VZ podle výše jejich předpokládané hodnoty a podle finančních limitů stanovených nařízením vlády [17].

Veřejnou zakázkou malého rozsahu (dále VZMR) se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě VZ na dodávky nebo na služby 2 000 000 Kč bez DPH nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6 000 000 Kč bez DPH.

Podlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí v případě VZ na dodávky nebo na služby nejméně 2 000 000 Kč bez DPH nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6 000 000 Kč bez DPH a nedosáhne finančního limitu podle předchozího odstavce.

Nadlimitní veřejnou zakázkou se rozumí VZ, jejíž předpokládaná hodnota bez DPH dosáhne nejméně finančního limitu stanoveného prováděcím právním předpisem pro jednotlivé kategorie zadavatelů a druhy veřejných zakázek, případně kategorie dodávek nebo služeb. Tento prováděcí právní předpis stanoví rovněž seznam zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit a také výši tohoto limitu.

Z databáze veřejných zakázek lze zjistit, že každoročně je evidováno zhruba 10 tisíc veřejných zakázek. V tabulce č. 3 jsou uvedeny počty a finanční hodnoty VZ v ČR v roce 2016 dělených podle režimu, ve kterém byly zadány. Dle uvedených informací je zřejmé, že v ČR bylo nejčastěji použito podlimitní řízení, ale nejvíce finančních prostředků bylo utraceno na úhradu nadlimitních VZ. Je potřeba upozornit, že přibližně stejný počet veřejných zakázek Věstník VZ neeviduje, protože proběhly v režimu legislativních výjimek nebo režimu veřejných zakázek malého rozsahu [20].

Tabulka č. 3: Statistika počtu veřejných zakázek v roce 2016 v ČR dělených podle režimu VZ

Veřejná zakázka podle režimu	Počet	Celkem Kč bez DPH
Nadlimitní veřejná zakázka	4 781	203 250 230 809,41
Podlimitní veřejná zakázka	6 996	54 878 823 160,46
Veřejná zakázka malého rozsahu	62	454 310 768,09
Nezařazené	384	13 665 980 979,78

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách; <https://www.isvz.cz/>, vlastní zpracování

2.3 ZADAVATEL

Ustanovení § 4 ZZVZ vymezuje osobní působnost zákona, tedy okruh subjektů, na které zákon dopadá a které jsou povinny se jím řídit při zadávání veřejných zakázek. Zadavatelem je subjekt, který je povinen postupovat při zadávání VZ podle zákona.

Zadavatel veřejných zakázek je subjekt, jenž vypisuje VZ za účelem transparentního výběru dodavatele ve výběrovém řízení pro plnění předmětu veřejné zakázky. Zadavatel veřejné zakázky se postupy zadávacího řízení řídí až do okamžiku uzavření smlouvy s dodavatelem.

2.4 VYMEZENÍ ZADAVATELŮ

2.4.1 Veřejný zadavatel

Kategorie těch zadavatelů, kteří musí dle zákona postupovat vzhledem ke svému veřejnoprávnímu statusu a z toho plynoucího nakládání s veřejnými prostředky:

1. Česká republika
2. Česká národní banka
3. Státní příspěvková organizace
4. Územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace
5. Jiná právnická osoba, která byla založena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu nebo ji převážně financuje jiný veřejný zadavatel.

Prvotním a zásadním rozhodnutím je určení, zda konkrétní zadavatel je zadavatelem veřejným, protože z tohoto zařazení vyplývá, jestli se vůbec zadavatel musí zajímat o ZZVZ. Při špatném či úmyslně chybném určení zadavatele může dojít k porušení zákona, protože neveřejný zadavatel nemusí postupovat podle ZZVZ a jeho postupy při uspokojení jeho potřeb jsou jednodušší a rychlejší.

Dokladem takto chybného postupu je rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, čj. 9 Afs 111/2008-91: *„veřejným zadavatelem je subjekt, který mimo jiné splňuje podmínku stanovenou v § 2 odst. 2 písm. d) bod 1. zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Skutečnost, že subjekt vykonává svou činnost v rámci hospodářské soutěže, je významným indikátorem toho, že by předmětné potřeby mohly mít průmyslovou nebo obchodní povahu. V takové situaci je však nutno zvážit také všechny další relevantní právní a skutkové okolnosti, zejména posoudit, za jakým primárním účelem je činnost subjektu vykonávána. Jednalo-li by se o účel dosažení zisku, je málo pravděpodobné, aby potřeby, jež uspokojuje, měly jinou než průmyslovou či obchodní povahu“* [32].

2.4.2 Zadavatel dotovaných zakázek

Tato kategorie odpovídá dříve používané kategorii dotovaný zadavatel. Tento pojem již ZZVZ nepoužívá, ale její definice je stejná. Do této kategorie patří subjekty, které financují zakázky s výrazným přispěním z veřejných zdrojů. Veřejnými zdroji rozumí zákon rozpočet veřejného zadavatele a rozpočet Evropské unie nebo veřejný rozpočet cizího státu. Zadavatelem je subjekt, který k úhradě nadlimitní nebo podlimitní veřejné zakázky použije více než

200 000 000 Kč, nebo více než 50 % peněžních prostředků, poskytnutých z rozpočtu veřejného zadavatele nebo z rozpočtu EU nebo z veřejného rozpočtu cizího státu s výjimkou případů, kdy je VZ plněna mimo území EU. Do kategorie dotovaného zadavatele nespadá subjekt, který má veřejné prostředky od veřejného zadavatele pouze půjčeny.

2.4.3 Zadavatel sektorových zakázek

Další kategorie odpovídá dříve používané kategorii sektorový zadavatel. Opět tento pojem zákon již nepoužívá, ale její definice je stejná. Do této skupiny patří zadavatelé, kteří zadávají sektorové zakázky. Sektorovou veřejnou zakázkou je VZ, kterou zadává veřejný zadavatel při výkonu relevantní činnosti. Relevantní činností se pro účely zákona rozumí činnosti uvedené v § 153 ZZVZ např. z oblasti plynárenství, teplárenství, elektroenergetiky, vodárenství apod. Zadavatelem je tedy subjekt, který relevantní činnost vykonává na základě zvláštního nebo výhradního práva podle § 152 ZZVZ, nebo nad nímž může veřejný zadavatel přímo nebo nepřímo uplatňovat dominantní vliv.

Statistika počtu VZ podle typu zadavatele v ČR v roce 2016 v tabulce č. 4 udává počet sektorových a veřejných zadavatelů a je zde vidět, že počet sektorových zadavatelů je svým zvláštním postavením omezený.

Tabulka č. 4: Statistika počtu veřejných zakázek v roce 2016 v ČR dělených podle zadavatele

Veřejná zakázka podle zadavatele	Počet	Celkem Kč bez DPH
Sektorový zadavatel	710	50 035 183 721,36
Veřejný zadavatel	11 513	222 214 161 996,38

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách; <https://www.isvz.cz/>, vlastní zpracování

Dále mezi veřejné zadavatele patří také subjekty, které zahájily zadávací řízení, i když nebyly dle zákona povinni ho vést, a tedy musí toto zadávací řízení také dle zákona uskutečnit a ukončit.

2.5 DODAVATEL

Ustanovení § 5 zákona definuje osobu dodavatele. Dodavatelem je kdokoliv s právní osobností, kdo nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací. V ZZVZ se za dodavatele také považuje pobočka závodu, která nemá vlastní právní osobnost. Pod pojem dodavatel spadá i uskupení subjektů za účelem plnění VZ, také zahraniční dodavatel. V okamžiku, kdy dodavatel projeví zájem nebo zahájí jednání se zadavatelem, stává se účastníkem zadávacího řízení. Jeho účast v zadávacím řízení končí vyloučením, odstoupením nebo uplynutím lhůt zadávacího řízení.

2.6 ZÁSADY ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

ZZVZ v § 6 stanoví zásady, které je zadavatel povinen dodržovat vůči všem. Jedná se o zásadu transparentnosti a přiměřenosti.

Dále zákon uvádí zásady, které je zadavatel povinen dodržovat vůči dodavatelům. Je to zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Tyto zásady je zadavatel povinen dodržovat u všech druhů zadávacího řízení, tedy u zakázek malého rozsahu, podlimitních i nadlimitních veřejných zakázek. Podstatou těchto zásad je zadávací řízení, které bude průhledné, veřejně kontrolovatelné, nesmí zvýhodňovat žádného účastníka řízení.

Z ekonomického hlediska jde tedy o to, aby výběr dodavatelů veřejných zakázek probíhal v podmínkách volné soutěže, kdy všichni účastníci řízení mají stejné podmínky a informace. Za těchto podmínek je pak možné vybrat ekonomicky nejvýhodnější nabídku.

Vzhledem k tomu, že je nutné tyto zásady aplikovat ve všech fázích zadávacího procesu od přípravy zadávacích podmínek až po uzavření smlouvy, dochází často k nedodržení některé ze zásad [6].

Pokud se některý subjekt domnívá že, tyto zásady byly porušeny, může podat námitky či návrh na přezkoumání postupu zadavatele k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále ÚOHS). Po dobu vyřizování námitek nebo přezkoumání postupu nemůže zadavatel uzavřít smlouvu a tím se prodlužuje celé zadávací řízení a oddaluje doba realizace akce.

2.6.1 Zásada transparentnosti

Zásadu transparentnosti a povinnosti vztahující se k jejímu naplňování lze identifikovat v podstatě ve všech fázích zadávacích řízení. Jakákoliv zakázka musí být vždy zadána transparentním způsobem. Základním účelem zásady je zajištění co největší průhlednosti řízení, která podstatnou měrou přispívá k přezkoumatelnosti celého řízení a k možnosti kontroly postupu v řízení.

Naplnění této zásady lze spatřovat například v povinnosti:

1. pořizovat o všech významných úkonech písemnou dokumentaci v dostatečném rozsahu, který případně umožní úkony zadavatele nezávisle přezkoumat
2. jasně vymežit kritéria, dle kterých budou hodnoceny nabídky dodavatelů, vždy v dostatečném předstihu před samotným vypracováním nabídek
3. opatřit všechna rozhodnutí řádným odůvodněním
4. uveřejnit smlouvu na plnění veřejné zakázky
5. uveřejnit skutečně uhrazenou cenu veřejné zakázky

Smyslem této zásady je motivovat zadavatele k předcházení jakýmkoli formám korupčních jednání, popř. motivovat dodavatele proti uzavírání nezákonných dohod s jinými dodavateli ohledně získání veřejné zakázky. Zásadou transparentnosti se rozumí průhlednost, srozumitelnost, pochopitelnost, předvídatelnost a ověřitelnost jednotlivých kroků zadavatele v řízení. Tyto kroky zadavatel činí na základě podkladů, které je povinen uchovávat. Dodržení zásady transparentnosti umožní uchazeči, aby byl přiměřeně informován o kritériích, která budou použita pro určení nejvýhodnější nabídky.

Porušení této zásady shledává rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2012, čj. 7 Afs 31/2012-55: „*Porušení zásady transparentnosti postupu zadavatele podle § 6 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, nezpůsobuje pouhá možnost naplnění tvrzené, avšak neprokázané domněnky manipulace, ke které mohlo dojít při losování. Netransparentnost losování způsobují primárně skutkové okolnosti vzbuzující odůvodněnou pochybnost o férovosti jeho průběhu. Úvaha o proveditelnosti možné manipulace slouží pouze k potvrzení či vyvrácení toho, zda zjištěná netransparentnost mohla či nemohla mít, byť jen teoreticky, vliv na výsledek losování. K porušení zásady transparentnosti proto může dojít i v případě, že k žádné manipulaci ve skutečnosti nedošlo*“ [33].

2.6.2 Zásada přiměřenosti

Zásada přiměřenosti (proporcionality) je v zákoně nově výslovně zmíněna od roku 2016, tato zásada však již prostupovala i dřívější úpravou veřejných zakázek. Zadavatel použije zásadu přiměřenosti zejména při nastavení zadávacích podmínek, aby byly přiměřené předmětu, objemu a charakteru zadávané veřejné zakázky.

Zásada přiměřenosti nebo také proporcionality byla do zákona přejata z dikce evropských zadávacích směrnic. Zakotvení zásady vychází ze skutečnosti, že zákon ponechává zadavatelům značnou míru diskrece ohledně volby konkrétního postupu v zadávacím řízení. V zadávacím řízení se přitom z povahy věci střetávají dva protichůdné principy, totiž omezení dodavatelů, mezi nimiž může proběhnout soutěž o nejvhodnější nabídku, pouze na ty, kteří splňují kvalifikaci a u nichž je tak dán předpoklad kvalitního plnění v budoucnu, a na druhé straně obecný zájem na co nejširším zachování hospodářské soutěže. Postup v souladu se zásadou přiměřenosti tedy primárně (nikoli však výlučně) spočívá v tom, že na jedné straně zadavateli poskytuje dostatečné záruky výběru dodavatele, který skutečně bude schopen veřejnou zakázku kvalitně a v požadovaných termínech realizovat, na druhou stranu se bude jednat o postup, který nad rámec garance výše uvedeného cíle nebude dále nedůvodně omezovat hospodářskou soutěž [7].

Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 10. 3. 2011, čj. 62 Ca 15/2009-71 uvedl:

„Závěr ohledně přiměřenosti, a tím i zákonnosti stanovených ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů (§ 55 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách) a technických kvalifikačních předpokladů (§ 56 téhož zákona) nemůže být výsledkem arbitrární úvahy abstrahující od podmínek na trhu, na němž soutěž o získání veřejné zakázky má probíhat, ani od konkrétních důsledků, které takto stanovené kvalifikační předpoklady s ohledem na podmínky panující na trhu mohou z pohledu účasti dodavatelů v soutěži o získání veřejné zakázky vyvolat“ [34].

2.6.3 Zásada rovného zacházení

Tato zásada se realizuje především jasným nastavením podmínek platných pro všechny dodavatele ze strany zadavatele, a to již od prvopočátku zadávání veřejné zakázky. Jde svým charakterem o bližší vymezení obecnější zásady nediskriminace [4].

Použije se např. při jakémkoliv styku s uchazeči nebo při hodnocení nabídek a stejně tak zadavatel tuto zásadu aplikuje při poskytování informací dodavatelům. Aby bylo naplnění této

zásady zaručeno, měla by kritéria pro zadání veřejné zakázky umožnit objektivní porovnání a posouzení nabídek.

Ve svém rozsudku čj. 7 Afs 57/2012-93 ze dne 7. února 2013 Nejvyšší správní soud uvedl:

„Pokud stěžovatel vymezil zadání veřejné zakázky, byl povinen jím vymezený systém hodnocení respektovat. Takovému zadání mělo odpovídat i hodnocení každé nabídky podle jednotlivých subkritérií hodnotící komisi, neboť jen takový postup odpovídá zásadě transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Vyhodnocení a porovnání nabídek musí být zadavatelem zpracováno způsobem stanoveným zákonem o veřejných zakázkách, který umožňuje soudní přezkum jeho postupu“ [35].

2.6.4 Zásada zákazu diskriminace

Zadavatel nesmí zvýhodňovat některé dodavatele nebo skupiny dodavatelů na úkor ostatních bez předem jasně stanovených pravidel a bez toho, aby to odpovídalo předmětu a charakteru veřejné zakázky. Dále není možné, aby zadavatelé zvýhodňovali dodavatele např. podle místa sídla – nelze tedy např. preferovat domácí dodavatele. Tyto zásady je zadavatel povinen aplikovat ve všech fázích řízení.

Zadavatel je tedy oprávněn stanovit přesné podmínky pro účast v řízení, nesmí však uzavírat přístup jiným uchazečům z důvodů, které podstatným způsobem nesouvisejí s předmětem veřejné zakázky.

Porušení zásady zákazu diskriminace lze podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, čj. 1 Afs 20/2008-152 spatřovat i ve skryté formě diskriminace: *„Zákaz diskriminace uvedený v § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zahrnuje jednak formu zjevnou, jednak formu skrytou. Za skrytou formu nepřípustné diskriminace je třeba považovat i takový postup, kterým zadavatel znemožní některým dodavatelům ucházet se o veřejnou zakázku nastavením technických kvalifikačních předpokladů zjevně nepřiměřených ve vztahu k velikosti, složitosti a technické náročnosti konkrétní veřejné zakázky, v důsledku čehož je zřejmé, že zakázku nemohou splnit někteří z potenciálních uchazečů, jež by jinak byli bývali k plnění předmětu veřejné zakázky objektivně způsobilými“ [36].*

2.6.5 Další zásady

Vedle základních zásad jsou zadavatelé povinni dodržovat další zásady vyplývající z jiných právních předpisů EU, zejména zásadu volného pohybu zboží, svobody usazování a podnikání, svobodného poskytování služeb, vzájemného uznávání apod.

Většina států EU pojala své zákony o veřejných zakázkách z větší části jako kopie směrnic EU. V zákonech je tak zdůrazněna ochrana hospodářské soutěže a často se vytrácí primární cíl institutu veřejných zakázek, kterým je zvýšení efektivnosti veřejných výdajů. Jeho naplnění by měly zajistit další právní normy, například v ČR je to zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, nebo zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Zkušenosti s chováním zadavatelů však ukazují, že ekonomické principy nejsou dostatečně respektovány. Zadavatelé se často soustředí pouze na dodržování přesného znění zákona o veřejných zakázkách a význam ostatních právních norem a v nich zakotvených povinností spojených s respektováním principů 3E jim uniká [22].

Mezi tyto zásady, na nichž zákon staví, i když v něm nejsou explicitně vyjádřeny, patří zásada účelného, hospodárného a efektivního vynakládání peněžních prostředků. Tyto zásady jsou uvedeny v § 25 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, kde je orgánům veřejné správy uloženo řídit se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Níže jsou uvedeny definice těchto zásad, které vychází z anglických slov: economy, efficiency a effectiveness a z nichž vznikl často používaný termín „zásady 3E“.

„Pod pojmem hospodárnost rozumíme takové použití veřejných prostředků, kterými dosáhneme zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků při dodržení odpovídající úrovně kvality. V souvislosti s tímto principem prověřujeme případné možnosti využití levnějších zdrojů za předpokladu zajištění stabilní kvality a kvantity výstupu.

Efektivností rozumíme takové použití veřejných prostředků, kterým dosáhneme nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění“ [30, 13 s.].

„Účelností máme na mysli takové použití veřejných prostředků, jež zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů“ [30, 14 s.].

Principy 3E se obecně rozumí zásada účelnosti vynakládaných prostředků, tedy, že si zadavatel pomocí zadání veřejné zakázky opatřuje statek, jenž je nezbytný pro zajištění plnění jeho úkolů. Zásada hospodárnosti znamená, že si takový statek pořizuje za co nejnižší cenu a zásada efektivnosti, která směřuje k tomu, aby se jednalo o nejnižší cenu vzhledem k užitečnosti

poskytovaného plnění. Veřejné zakázky jsou prostředkem k efektivnímu řešení situace, kdy je jejich účelem zejména zajištění nižší ceny zboží a služeb, které jsou nezbytné pro realizaci veřejného projektu a tím poskytnou veřejnému sektoru zákonný rámec, který se co nejvíce blíží obchodní soutěži na volném trhu [27].

V tomto kontextu je nutno upozornit na rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 29. 2. 2012, čj. ÚOHS-R185/201//VZ-3597/2012/310/JSI, ze kterého je zřejmé, že přezkumnou pravomoc ÚOHS nad problematikou principů 3E z hlediska zákonné úpravy nemá, ale je zde zřejmý rozpor, protože správní soudy kladou důraz na dodržování principů 3E a na těchto principech staví svou rozhodovací praxi [37].

2.7 KVALIFIKACE

Kvalifikaci dodavatel prokáže, pokud splní zákonem a zadavatelem stanovené předpoklady, aby se mohl ucházet o veřejnou zakázku. Prokazování a posuzování kvalifikaci představuje jeden ze zásadních okamžiků zadávacího řízení. Účelem posuzování kvalifikace je ubezpečit se, že bude vybrána nabídka dodavatele, který je schopen splnit předmět veřejné zakázky. Za tímto účelem stanoví zadavatel kritéria, jejichž splnění je nezbytným předpokladem pro prokázání způsobilosti dodavatele plnit veřejnou zakázku. ZZVZ upravuje kvalifikační předpoklady pro nadlimitní VZ.

Kvalifikace jako taková je samostatně upravena v nadlimitním režimu. Pro VZ podlimitní využívá zadavatel pravidla pro nadlimitní VZ a u některých podlimitních VZ může sám stanovit rozsah kvalifikace nebo ji nemusí vyžadovat vůbec. Zadavatel musí dodržet nezbytnou podmínku, že kvalifikace musí přímo souviset s plněním předmětu veřejné zakázky. Pro splnění kvalifikace dodavatele se předpokládá prokázání základní a profesní způsobilosti a ekonomické a technické kvalifikace. Zadavatel musí v zadávací dokumentaci stanovit rozsah kvalifikace, kterou požaduje a také vymezit prostředky, kterými má být tato kvalifikace prokázána [24].

2.7.1 Základní způsobilost

V § 74 ZZVZ jsou vymezeny podmínky základní způsobilosti. Jde o kritéria, která jsou stanovena zákonem, a zadavatel je nemůže modifikovat. Účelem prokázání základní způsobilosti je ověřit, že dodavatel je subjekt, který řádně vyvíjí svou činnost a jehož existence není ohrožena. Základní způsobilost se člení do několika skupin: trestní bezúhonnost, absence

fiskálních závazků a absence skutečností ohrožujících a zpochybňujících existenci dodavatele nebo pokračování v podnikání.

Ustanovení § 75 zákona stanovuje doklady, kterými se prokazuje základní způsobilost. Splnění podmínek této způsobilosti dodavatel prokazuje předložením výpisu z evidence Rejstříku trestů, potvrzením o bezdlužnosti od příslušného finančního úřadu, čestným prohlášením a také potvrzením o bezdlužnosti od příslušné okresní správy sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven.

Neprokázaní základní způsobilosti shledal Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 24. 3. 2009, čj. 62 Ca 18/2008–79: „*Dodavatel, který má v evidenci zachycen daňový nedoplatek, nespĺňuje základní kvalifikační kritérium podle § 53 odst. 1 písm. f) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a to i tehdy, pokud správce daně rozhodl o posečkání daně v souvislosti, s níž dodavateli vznikl daňový nedoplatek. Nabídka takového dodavatele je vyřazena, a takový dodavatel je ze zadávacího řízení podle § 60 odst. 1 téhož zákona vyloučen*“ [38].

2.7.2 Profesní způsobilost

Dodavatel prokazuje splnění profesní způsobilosti předložením výpisu z obchodního rejstříku či výpisu z jiné obdobné evidence. Prostřednictvím profesních kvalifikačních předpokladů je ověřováno, zda dodavatel disponuje oprávněním podnikat, zda je členem profesní samosprávné komory či jiné profesní organizace nebo zda dodavatel disponuje určitou specifickou odbornou způsobilostí.

2.7.3 Ekonomická kvalifikace

ZZVZ umožňuje požadovat prokázání ekonomické způsobilosti. Tato způsobilost je omezena na prokazování obrátových kritérií. Zadavatel může požadovat, aby dodavatel prokázal určitou úroveň minimálního ročního obrátu maximálně za poslední tři účetní období. Dokladem k prokázání obrátu je primárně výkaz zisku a ztrát nebo obdobný doklad.

2.7.4 Technická kvalifikace

Účelem technické kvalifikace je zejména ověření, zda dodavatel disponuje ve vztahu k předmětu VZ dostatečnými zkušenostmi, zda má dodavatel k dispozici adekvátní personální a materiální základnu, zda má zaveden systém řízení jakosti či řízení z hlediska ochrany

životního prostředí. V případě technických kvalifikačních předpokladů ZZVZ nevymezuje samotné předpoklady, nýbrž pouze doklady, případně formy prokázání, které lze od dodavatelů vyžadovat. Technická kvalifikace se nejčastěji prokazuje referenčními plněními stavebních prací, dodávek a služeb. Zadavatel může požadovat seznam stavebních prací provedených za posledních 5 let a seznam významných dodávek nebo významných služeb poskytnutých za poslední 3 roky. Uvedené lhůty nelze krátit, jak uvádí rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, čj. 7 Afs 44/2013-37: „*Časové rozpětí posledních tří let, za které může veřejný zadavatel požadovat seznam významných dodávek realizovaných dodavatelem [§ 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách], je fixní; veřejný zadavatel je nemůže zkrátit, např. na jeden rok*“ [39].

Dále může být požadováno osvědčení od objednavatele o řádném dokončení nejvýznamnějších prací, seznam techniků, osvědčení o jejich vzdělání a odborné kvalifikaci, popis technického vybavení a opatření dodavatele k zajištění kvality, přehled nástrojů, pomůcek, zařízení, přehled o dodavatelském řetězci, přehled o počtu zaměstnanců, předložení vzorků, fotografií, splnění norem apod.

2.8 HODNOTÍCÍ KRITÉRIA

V současné době je povinností zadavatele uvést v dokumentaci k veřejné zakázce podle ZZVZ, že nabídky budou hodnoceny podle své ekonomické výhodnosti. V případech, ve kterých to zákon umožňuje, může zadavatel stanovit ekonomickou výhodnost pouze na základě nejnižší nabídkové ceny. Hlavní důraz je ovšem kladen na ekonomickou výhodnost jako nejlepší poměr mezi kvalitou a cenou [24].

Zadavatel zvolí základní hodnotící kritérium podle druhu a složitosti veřejné zakázky a uvede je v oznámení nebo výzvě o zahájení zadávacího řízení.

Rozhodne-li se zadavatel pro zadání veřejné zakázky podle základního hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky, stanoví vždy dílčí hodnotící kritéria tak, aby vyjadřovala vztah užitné hodnoty a ceny. Dílčí hodnotící kritéria se musí vztahovat k nabízenému plnění veřejné zakázky. Mohou jimi být zejména nabídková cena, kvalita, technická úroveň nabízeného plnění, estetické a funkční vlastnosti, vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí, vliv na zaměstnanost osob se zdravotním postižením a osob se ztíženým přístupem na trh práce, provozní náklady, návratnost nákladů, záruční a pozáruční servis, zabezpečení dodávek, dodací lhůta nebo lhůta pro dokončení. Dílčími hodnotícími kritérii mohou být také

organizace, kvalifikace a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky, pokud mají významný dopad na její plnění. Dílčím hodnotícím kritériem nemohou být smluvní podmínky, jejichž účelem je zajištění povinností dodavatele, nebo platební podmínky. Je-li základním hodnotícím kritériem ekonomická výhodnost nabídky, musí zadavatel jednotlivým dílčím hodnotícím kritériím stanovit váhu, kterou vyjádří v procentech, nebo je u dílčích hodnotících kritérií shodná. Jestliže zadavatel není objektivně schopen stanovit váhu dílčích hodnotících kritérií, uvede dílčí hodnotící kritéria v sestupném pořadí podle významu, který jim zadavatel přisuzuje. Při tvorbě hodnotících kritérií je tedy nutné pamatovat i na to, aby uchazečům o zakázku bylo ze zadávací dokumentace zřejmé nejen to, co přesně bude v rámci hodnocení kvality posuzováno, ale také to, jaké vlastnosti jsou žádoucí a jaké naopak nežádoucí [14].

2.9 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY ROZDĚLENÉ NA ČÁSTI

Zadavatel může rozhodnout, že předmět veřejné zakázky spočívající v témže nebo obdobném plnění bude plněn po částech v jiné době, za jiných podmínek i odlišnými dodavateli. ZZVZ, který stanoví pravidla pro postup zadavatelů při zadávání veřejných zakázek, dělení VZ nezakazuje, a to u žádné z kategorií VZ, tedy veřejných zakázek na dodávky, služby nebo stavební práce. Zadavatel je oprávněn specifikovat předmět plnění veřejné zakázky dle svého uvážení a může rovněž rozhodnout, že předmět veřejné zakázky, jenž tvoří stejné či obdobné plnění, bude plněn po částech. Takové rozdělení však musí být v souladu se zákonem.

Zadavatel je vždy povinen posoudit vhodnost rozdělení VZ a nesmí obcházet povinnosti stanovené zákonem pro jednotlivá řízení. Jednotlivé části VZ se zadávají v režimu podle součtu předpokládaných hodnot jednotlivých částí. Rozdělení VZ tak v zásadě nemá žádný vliv na výběr režimu VZ.

Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 9. 4. 2015, čj. 62 Af 123/2013–85 dospěl k závěru, „že obě dvě vozidla jsou plněním, která měl žalobce považovat za jedinou (společnou) veřejnou zakázku, a tedy žalovaný měl předpokládané hodnoty odpovídající kupním cenám obou vozidel sečíst a plnění poptávat jako veřejnou zakázku podlimitní (v odpovídajícím druhu zadávacího řízení) a nikoli jako dvě veřejné zakázky malého rozsahu mimo režim ZVZ. Podle žalovaného má zadavatel právo vymezení předmět veřejné zakázky podle vlastního rozhodnutí, je však vždy povinen (mimo jiné) dodržet i pravidlo zákazu dělení předmětu veřejné zakázky, pokud by v důsledku toho došlo ke snížení předpokládané hodnoty veřejné zakázky pod finanční limity“ [40].

Základním kritériem, pomocí něž lze rozdělit veřejné zakázky a stanovit pravidla pro postup zadavatele, je kritérium předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Každý zadavatel je povinen před pořízováním zboží, služeb či stavebních prací stanovit předpokládanou hodnotu tohoto zboží, služeb či stavebních prací. Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je předpokladem pro rozlišení veřejných zakázek na veřejné zakázky nadlimitní, podlimitní a malého rozsahu, a tím i stanovení pravidel pro postup zadavatele při jejich zadávání, neboť na základě jejich rozdělení zadává zadavatel veřejnou zakázku v příslušném zadávacím řízení platném pro danou kategorii veřejných zakázek, popřípadě mimo režim zákona. Při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je zadavatel dále povinen stanovit, co je předmětem veřejné zakázky tak, aby byl schopen určit, zda jde v daném případě o jedinou veřejnou zakázku či několik samostatných veřejných zakázek.

Stávající zákon o veřejných zakázkách nepodává jasný návod k určení, jaké plnění má být jedinou veřejnou zakázkou. Zákon obsahuje pravidla až pro dělení. Při určování toho, zda se jedná o jednu či více veřejných zakázek, je třeba vycházet z obecného pravidla, podle něhož jde-li o plnění, jež má být ve prospěch zadavatele podle předmětu veřejné zakázky uskutečňováno, svým charakterem totožné či obdobné, pak jde o plnění stejného nebo srovnatelného druhu, a tedy o plnění, které je jedinou veřejnou zakázkou. V tomto případě lze vyjít z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2010 č. j. 2 Afs 55/2010, které uvádí, že pro určení, zda konkrétní plnění ve prospěch zadavatele je jedinou veřejnou zakázkou nebo několika jednotlivými veřejnými zakázkami, je rozhodující věcný charakter takového plnění [41].

S ohledem na výše uvedené v případě má-li zadavatel pochybnosti o tom, zda předmět plnění představuje jednu či více samostatných veřejných zakázek či pokud se předpokládaná hodnota předmětu veřejné zakázky blíží či je na prahu hodnot finančních limitů, měl by zvolit přísnější způsob zadání, respektive posoudit takovou veřejnou zakázku dle vyšší hranice prahové hodnoty, neboť tím se vyhne porušení zákona o veřejných zakázkách a případné sankci. V uvedených případech se uplatní pravidlo o pochybnostech ve prospěch přísnějšího postupu [6].

2.10 MIMOŘÁDNĚ NÍZKÁ NABÍDKOVÁ CENA

Společenská situace v ČR a špatné výklady práva veřejných zakázek nutí veřejné zadavatele vybírat nekvalitní dodavatele za mimořádně nízké ceny. To je zcela iracionální a ve svém důsledku drahé pro daňové poplatníky. Obecně by se mohlo zdát, že mimořádně nízká nabídková cena je pro objednatele výhodná, protože objednatel pořídí dílo za mimořádně výhodných cenových podmínek. V praxi jsou však projekty, realizované za podmínek mimořádně nízké nabídkové ceny (dále MNNC), velmi rizikové.

Ve většině případů je tedy MNNC nikoli výhodou, ale nežádoucím rizikem projektu. Soukromý sektor má obecně větší flexibilitu se s MNNC vypořádat. Nemá totiž povinnost řídit se ZZVZ a má větší prostor pro přijetí vyšší nabídkové ceny, pokud pro investora znamená méně rizik. Soukromý investor musí o své volbě přesvědčit management, akcionáře a investory včetně financujících institucí. Všichni zainteresovaní jsou přitom obvykle odborníci s dobrou znalostí daného prostředí. U veřejných zakázek je pro zadavatele mnohdy velmi obtížné zdůvodnit, že některé cenové nabídky jsou mimořádně nízké. Pro veřejnost a politiky, kteří nejsou odborníky v daném sektoru, může být volba vyšší ceny hůře pochopitelná, a zadavatel je tak mnohdy pod tlakem MNNC akceptovat, přestože se tím významně zvyšuje riziko projektu [15].

Riziko vyplývající z mimořádně nízké nabídkové ceny pro zadavatele je především v možnosti, že dodavatel nebude schopen VZ za danou cenu bezpečně splnit nebo že nebude schopen dodržet povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k předmětu VZ např. pracovněprávních ve vztahu k zaměstnancům, kteří se budou na plnění VZ podílet.

ZZVZ v § 113 uvádí ustanovení týkající se MNNC. Ustanovení týkající se MNNC přinesla zásadní změny oproti dosavadní právní úpravě. Smyslem institutu MNNC není již pouze zajistit, aby VZ byla realizována za běžnou, obvyklou či standardní cenu, nýbrž získání rozumné míry jistoty, že VZ bude moci být za nabídnutou cenu řádně splněna. Smyslem je primárně chránit zadavatele před agresivní cenovou politikou konkurentů.

Zákon zadavateli stanoví povinnost provést posouzení MNNC před odesláním oznámení o výběru dodavatele. Zadavatel je povinen provést posouzení vždy, jeví-li se ve vztahu k předmětu VZ mimořádně nízká. Pokud toto podezření má, tak vyzve dodavatele k objasnění stanovení ceny. Cílem tohoto objasnění je, aby se zadavatel ujistil, že dodavatel bude schopen řádně a dle nutných předpisů VZ realizovat.

Zadavatel také může využít možnosti stanovit již v zadávacích podmínkách pravidla pro MNNC. Lze stanovit výši ceny, která bude považována za MNNC nebo způsob jakým bude

MNNC při posouzení stanovena. V případě zjištění MNNC má zadavatel právo nabídku vyřadit.

Chybný postup hodnotící komise při posuzování MNNC byl nálezem rozhodnutí ÚOHS ze dne 7. 8. 2012 č. j. ÚOHS S521/2011/VZ-20678/2011/513/RNi, kdy zadavatel dostatečně neodůvodnil postup a způsob hodnotící komise při stanovení MNNC [42].

3 ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ

Zadávací řízení je formalizovaný postup, kterým je vybírán dodavatel veřejné zakázky. ZZVZ obsahuje ustanovení, které umožňuje zadavateli, aby před zahájením zadávacího řízení vedl tržní konzultace s nezávislými experty, orgány, i se samotnými dodavateli, kteří se v budoucnu mohou účastnit připravovaného zadávacího řízení. Tato právní úprava vychází z nových zadávacích směrnic a na národní i evropské úrovni je do jisté míry novinkou.

Tímto ustanovením je mimo jakoukoliv pochybnost, že předběžné tržní konzultace jsou za dodržování stanovených podmínek povolené a v praxi dokonce žádoucí. Mohou přispět k účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti zadávacího řízení tím, že zadavateli přispějí k lepšímu stanovení zadávacích podmínek. Právní úprava předběžných tržních konzultací stanovuje mantinely, ve kterých musí probíhat tak, aby nebyla narušena hospodářská soutěž.

Zadávací řízení se zahajuje způsobem stanoveným v zákoně o zadávání veřejných zakázek. Zadávací řízení uvedená v ZZVZ jsou určena pro zakázky podlimitní, nadlimitní a jejich výjimky. Zákon nebrání tomu, aby byl určitý druh či jeho část využita i pro zadání veřejné zakázky malého rozsahu. Možnost použití jednotlivých zadávacích řízení závisí na kategorii zadavatele a dalších zákonných podmínkách.

3.1 PROCES ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Proces zadávání veřejných zakázek je možné charakterizovat jako výběrové řízení, jehož výsledkem je zadání veřejné zakázky tomu dodavateli, který předložil nejvýhodnější nabídku. Důvodem zahájení tohoto procesu je určitá potřeba veřejného sektoru nakoupit statek, službu či stavební práce od externího zdroje. Tento zákonem upravený proces je zahájen některou z forem zadávacího řízení při dodržování základních zásad a dále následují další části zadávacího procesu. V obrázku č. 1 je uvedeno šest základních částí zadávacího procesu. Tyto části probíhají u všech druhů řízení. Zadávací řízení může být dle potřeby při různých řízeních či při složitých řízeních rozšířeno o další úkony např. prohlídka místa plnění, poskytnutí dodatečných informací.

Obrázek č. 1: Ilustrace procesu zadávání veřejných zakázek

Zdroj: zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, vlastní zpracování

3.2 PODLIMITNÍ REŽIM

Právní úprava zadávání podlimitních veřejných zakázek je iniciativou českého zákonodárce, neboť evropské zadávací směrnice upravují pouze zadávání nadlimitních veřejných zakázek a ve zbytku ponechávají regulaci na členských státech EU. Ty mají vždy povinnost zajistit, aby byly dodržovány zásady transparentnosti, zákazu diskriminace a rovného zacházení. Protože jsou však limity pro nadlimitní veřejné zakázky stanoveny evropskou legislativou poměrně vysoko, reguluje český zákon i zadávání těch zakázek, jejichž předpokládaná hodnota nedosahuje prahových limitů pro nadlimitní zakázky, ale zároveň přesahuje limity pro veřejné zakázky malého rozsahu. Tyto podlimitní veřejné zakázky musí zadavatel zadávat v zadávacím řízení podle zákona, avšak platí pro ně značně zjednodušená pravidla. Zákon specifikuje druhy zadávacích řízení, které za stanovených podmínek může zadavatel použít pro zadání veřejné zakázky v podlimitním režimu.

3.1.1 Zjednodušené podlimitní řízení

V případě podlimitních zakázek na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota nepřesáhne 50 000 000 Kč bez DPH, a dále v případě všech podlimitních veřejných zakázek na dodávky a služby, může zadavatel využít specifický druh řízení, a to zjednodušené podlimitní řízení podle § 53 ZZVZ. Použití tohoto druhu zadávacího řízení je vázáno na předpokládanou hodnotu veřejné zakázky. Vzhledem k tomu, že limitem pro rozlišení mezi nadlimitními a podlimitními veřejnými zakázkami na stavební práce je aktuálně částka 142 668 000, - Kč, není možné použít zjednodušené podlimitní řízení pro zadávání všech podlimitních veřejných zakázek na stavební práce. Jde o jednofázový druh řízení, jakousi zjednodušenou verzi otevřeného řízení. Nebude použitelné pro zadavatele zadávajícího sektorovou veřejnou zakázku, tu je zadavatel povinen zadávat v zadávacím řízení pouze v případě, pokud je nadlimitní. Vzhledem k tomu, že se

zjednodušené podlimitní řízení týká pouze zadávání podlimitních veřejných zakázek, jedná se o čistě národní úpravu. Evropské zadávací směrnice regulují pouze zadávání nadlimitních VZ. Kromě zjednodušeného podlimitního řízení může zadavatel podlimitní veřejnou zakázku zadat také v jakémkoliv zadávacím řízení pro zadání nadlimitního režimu, pokud jsou splněny zákonem dané podmínky a výjimky. Zvolí-li zadavatel při zahájení zadávacího řízení nadlimitní režim, je povinen jej dodržet až do konce zadávacího řízení, i v případě, že by byl oprávněn použít podlimitní režim.

Výhodnost použití tohoto druhu řízení uvádí Lucie Balýová: „*Zjednodušené podlimitní řízení přináší proti klasickému otevřenému řízení několik zjednodušení. Zejména pro zadavatele je vítaná míra zjednodušení administrace, ale i rychlost tohoto typu řízení v porovnání s jinými typy řízení*” [1, 61 s.].

Řízení se zahajuje uveřejněním výzvy na profilu zadavatele, pokud se zadavatel rozhodne vyzvat konkrétní dodavatele, musí jich být alespoň pět. Během zadávacího řízení nesmí zadavatel jednat s účastníky o jejich nabídkách. Zadávací dokumentaci musí zadavatel uveřejnit na svém profilu. Lhůta pro podání nabídek musí být minimálně 11 pracovních dnů od zahájení zadávacího řízení. Zadavatel není povinen požadovat prokázání kvalifikace, může si však sám stanovit druh a rozsah kvalifikace dle svých potřeb. Zadavatel nesmí požadovat originály dokumentů, dodavatel může v nabídce předložit pouze kopie či čestná prohlášení. Originály dokumentů dokazující kvalifikaci předloží pouze vybraná firma před uzavřením smlouvy.

Porušení zákona ze strany zadavatele při neoprávněném požadování originálů dokumentů při podání nabídky u zjednodušeného podlimitního řízení je shledáno ve správním řízení o rozkladu č. j.: ÚOHS-R0248/2016/VZ-49383/2016/323/Po zde dne 16. prosince 2016 [43].

Pro hodnocení nabídek zadavatel může, ale nemusí stanovit hodnotící komisi, která provede otevírání nabídek, jejich posouzení a hodnocení. Zadavatel je povinen uveřejnit či zaslat účastníkům oznámení o vyloučení účastníka, o výběru dodavatele případně oznámení o zrušení řízení. Námitkové a přezkumné řízení probíhá stejně jako u VZ v nadlimitním režimu. Pokud zadávací řízení proběhlo v pořádku a uplynula doba na podání námitek či byly námitky vyřízeny a nebylo zahájeno přezkumné řízení, může zadavatel uzavřít smlouvu s dodavatelem. Zadavatel je povinen do 15 dnů od uzavření smlouvy tuto smlouvu zveřejnit na profilu zadavatele. Také zde musí uveřejnit veškeré dodatky smlouvy, skutečně uhrazenou cenu zakázky a seznam subdodavatelů dle podmínek ZZVZ.

3.2 NADLIMITNÍ REŽIM

Zadávací řízení vedené v nadlimitním režimu se musí řídit ZZVZ. Tomuto režimu je v zákoně věnována celá čtvrtá část, protože je tento režim rozpracován do podrobností. Zadavatel je povinen celé řízení vést dle ustanovení zákona. V § 29-31 zákon stanoví výjimky, při kterých situacích nemusí být vedeno řízení dle zákona. Jde například o veřejné zakázky, u kterých při zveřejnění informací zadávacího řízení ohrozilo ochranu bezpečnostních zájmů ČR, došlo by k vyzrazení utajovaných informací, pokud je předmět VZ nájem či pacht, jsou-li předmětem rozhodčí, smírčí či právní služby a jiné.

V nadlimitním řízení může zadavatel využít několik druhů zadávacího řízení, která se liší z hlediska podmínek pro jejich použití a také z hlediska postupů těchto řízení [5].

3.2.1 Otevřené řízení

Otevřené řízení je standardní (s výjimkou VZ v oblasti obrany a bezpečnosti podle § 187 ZZVZ) a obecně využitelným druhem zadávacího řízení pro všechny kategorie zadavatelů. Otevřené řízení je nejstandardnějším a zároveň nejvíce transparentním způsobem zadání veřejné zakázky. Jeho použití je možné obecně, bez vazby na jakékoliv podmínky. Jeho určitou nevýhodou je nemožnost regulovat počet uchazečů, kteří předloží nabídky. V případě složitějších VZ to může mít vliv na kvalitu podaných nabídek. V případě nákupu standardnějších komodit však jistě přispívá k dosažení lepších podmínek pro zadavatele. Řízení se zahajuje odesláním oznámení o zahájení otevřeného řízení k uveřejnění, kterým zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání nabídek, přičemž dodavatelé spolu s nabídkou předkládají i doklady o splnění kvalifikace. Jedná se o jednokolové řízení [5].

Zadavatel zahájí řízení odesláním oznámení o zahájení řízení k uveřejnění na předepsaném formuláři do Věstníku veřejných zakázek případně do Úředního věstníku EU. Den po odeslání začíná běžet minimálně třicetidenní lhůta k podání nabídek. Nabídky se podávají písemně či v elektronické podobě. Dodavatel může podat pouze jednu nabídku do jednoho zadávacího řízení. Součástí podané nabídky jsou i doklady o kvalifikaci, které zadavatel uvedl v podmínkách výzvy. Zadavatel může stanovit komisi pro hodnocení nabídek a dle ZZVZ musí stanovit pětičlennou komisi odborníků u VZ v nadlimitním režimu od předpokládané hodnoty zakázky 300 mil Kč. Bezprostředně po ukončení lhůty pro podání nabídek provede zadavatel otevírání nabídek, posouzení a jejich hodnocení. Nabídky jsou hodnoceny dle ekonomické

výhodnosti stanovené v zadávacích podmínkách. Dále je vyhotovena písemná zpráva o otevírání, posouzení a hodnocení nabídek. Po hodnocení nabídek je zadavatel povinen uveřejnit či zaslat účastníkům oznámení o vyloučení účastníka, o výběru dodavatele případně oznámení o zrušení řízení.

Zadavatel je povinen vybrat k uzavření smlouvy účastníka, jehož nabídka byla ekonomicky nejvýhodnější dle výsledku hodnocení nabídek a vyzve účastníka k předložení originálů či ověřených kopií dokladů o jeho kvalifikaci. Bez zbytečného odkladu je odesláno rozhodnutí o výběru dodavatele všem účastníkům řízení.

Účastník může zaslat zadavateli námitky do 15 dnů ode dne, kdy se stěžovatel dozvěděl o domnělém porušení ZZVZ. Námitky nelze podat po uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem. Dodavatel, kterému postupem zadavatele hrozí nebo vznikla újma, může podat námitky proti všem úkonům zadavatele, proti volbě druhu či režimu zadávacího řízení nebo proti postupu zadavatele, který vedl k porušení zákona. Námitky se podávají písemně zadavateli a musí obsahovat stanovené náležitosti. Do 15 dnů po obdržení námitek musí zadavatel odeslat stěžovateli rozhodnutí o přijetí či odmítnutí námitek. Pokud zadavatel námitky přijme, provede kroky k jejich odstranění. Pokud námitky odmítne, může stěžovatel využít další kroky k nápravě.

Další postup při domnělém porušení ZZVZ se řídí zákonem, který stanovuje řádný postup pro nadlimitní režim. Výkon dozoru nad zadáváním VZ zákon svěřil ÚHOS. Stěžovatel může podat písemný návrh nebo může úřad z moci úřední zahájit přezkum zadávacího řízení. Po provedení přezkumného řízení vydá ÚOHS rozhodnutí. Proti rozhodnutí je možné podat rozklad – odvolání proti rozhodnutí, o kterém rozhoduje předseda ÚOHS. Proti rozhodnutí o rozkladu, mohou účastníci správního řízení podat správní žalobu u Krajského soudu v Brně a proti jeho rozhodnutí lze dále podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ČR.

Po uplynutí lhůty zákazu uzavřít smlouvu dle ZZVZ vyzve zadavatel dodavatele k uzavření smlouvy. Zadavatel má povinnost výsledek zadávacího řízení publikovat, a to ve Věstníku veřejných zakázek či Úředním věstníku EU. Lhůta k odeslání oznámení o výsledku řízení je 30 dní od uzavření smlouvy. Zadavatel je povinen do 15 dnů od uzavření smlouvy tuto smlouvu zveřejnit na profilu zadavatele. Také zde musí uveřejnit veškeré dodatky smlouvy, skutečně uhrazenou cenu zakázky a seznam subdodavatelů dle podmínek ZZVZ.

3.2.2 Užší řízení

Toto řízení je rovněž standardním a všeobecně používaným druhem zadávacího řízení pro všechny kategorie zadavatelů. Oproti otevřenému řízení, se jedná, již o řízení dvoufázové, u nějž se v první fázi pouze posuzuje kvalifikace dodavatelů, a případně dochází k omezení jejich počtu, a následně jsou dodavatelé, kteří splnili kvalifikaci, vyzváni k podání nabídky. Výhodou užšího řízení je zejména možnost omezit počet podaných nabídek. Nevýhodou je větší složitost řízení a jeho časová náročnost. Využití tohoto druhu řízení není vždy vhodné. Pokud se zadavatel rozhodne použít užší řízení v případě VZ na poměrně jednoduché řešení nějaké potřeby podle kritéria nejnižší nabídkové ceny, dosáhne pouze toho, že omezí hospodářskou soutěž, přitom pravděpodobně nezíská žádnou přidanou hodnotu, naopak omezí počet dodavatelů a může vyřadit dodavatele s nejnižší nabídkou. Naopak u složitějšího projektu, u nějž je samotná příprava nabídky náročnou záležitostí a u kterého záleží mnohem více na kvalitě nabídnutého plnění, je použití užšího řízení vhodné v tom, že umožní vybrat mezi dodavateli pouze kvalifikované dodavatele a poskytne dodavatelům poměrně vysokou šanci na úspěch ve výběrovém řízení [5].

Zadavatel zahajuje řízení stejně jako u otevřeného řízení. Lhůta pro podání žádosti o účast v řízení je nejméně 60 dnů od zahájení řízení. Účastníci zašlou zadavateli žádost o účast v tomto řízení a dokumenty dokládající kvalifikaci. Na jejich základě zadavatel vybere vhodné dodavatele a zašle jim výzvu k podání nabídky. Lhůta k podání nabídky je nejméně 25 dnů od odeslání výzvy. Další průběh řízení je stejný jako u otevřeného řízení.

3.2.3 Jednací řízení s uveřejněním

Tento druh řízení je na rozdíl od otevřeného a užšího řízení standardním druhem zadávacího řízení pouze při zadávání sektorové VZ. V jiných případech toto řízení lze využít výhradně za podmínek stanovených zákonem. Jedná se o dvoukolové řízení. První fáze probíhá obdobně jako u užšího řízení a v druhé části zadavatel po obdržení předběžných nabídek jedná s dodavateli o podaných nabídkách za účelem zlepšení nabídek ve prospěch zadavatele. Zadavatel může tato jednání i několikrát opakovat. V průběhu jednání může zadavatel za určitých podmínek měnit nebo doplňovat zadávací podmínky. Minimální lhůty tohoto řízení jsou stanoveny stejně jako u otevřeného řízení a průběh řízení probíhá obdobným způsobem.

Toto řízení lze využít výlučně v zákonem stanovených případech. Zadavatel ho může využít, jestliže byly splněny stanovené podmínky:

- potřeby zadavatele nelze uspokojit bez úpravy na trhu dostupných plnění
- součástí plnění VZ je návrh řešení nebo inovativní řešení
- veřejná zakázka nemůže být zadána bez předchozího jednání z důvodu zvláštních okolností vyplývajících z povahy, složitosti nebo právních a finančních podmínek spojených s předmětem veřejné zakázky
- nelze stanovit technické podmínky odkazem na technické dokumenty
- pokud předchází otevřené řízení nebo užší řízení bylo zrušeno

Pro veřejné zadavatele použití tohoto druhu zadávacího řízení přichází v úvahu velmi zřídka, nabízí však zajímavá řešení v některých problematických situacích. Pro sektorové zadavatele naopak představuje třetí standardní druh zadávacího řízení, který může být s úspěchem použit zejména pro zadávání stavebních prací s vysokým podílem technologií [5].

3.2.4 Jednací řízení bez uveřejnění

Jednací řízení bez uveřejnění je možné využít jen v zákonem taxativně stanovených výjimečných případech, např. pokud v předešlém řízení neobdržel žádné nabídky, pokud předmětem VZ je umělecké dílo nebo je to nezbytné z důvodu ochrany výhradních práv či duševního vlastnictví. Toto řízení je nejvíce výjimečným druhem řízení, které se svým průběhem blíží standardnímu soukromoprávnímu uzavírání smlouvy. V tomto druhu řízení zadavatel přímo vyzývá k jednání jednoho nebo více dodavatelů na základě vlastní volby. Proto přichází použití tohoto řízení v úvahu pouze v zvláštních případech, přičemž pro jeho použití musí být splněny striktní podmínky stanovené zákonem, které nelze výkladem upravovat a rozšiřovat. Obecně platí, že důvody, které vedou k tomuto řízení, nesmí být způsobeny zadavatelem [5].

Doporučení pro toto řízení uvádí Lucie Balýová: „*Podmínky pro využití tohoto řízení je nezbytné splnit vždy, a to bez ohledu na typ zadavatele. Lze jen doporučit, aby zadavatel, pokud se rozhodne využít toto řízení pro konkrétní veřejnou zakázku, měl v dokumentaci o zakázce dostatečně doloženo a odůvodněno využití daného řízení. Pokud by následně kontrolními orgány byla přezkoumána oprávněnost využití tohoto typu řízení, dokládá toto zadavatel*“ [1, 53 s.].

Další postup jednacího řízení bez uveřejnění je shodný s postupem pro všechny VZ v nadlimitním režimu.

Důvody pro zadání veřejné zakázky formou jednacího řízení bez uveřejnění musí být objektivně dány a zadavatelem jednoznačně prokázány. Toto vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2013, čj. 5 Afs 42/2012-53 [44].

3.2.5 Řízení se soutěžním dialogem

Toto řízení může zadavatel použít pro zadání VZ za stejných podmínek, za nichž může použít jednací řízení s uveřejněním. Rozdíl oproti jednacímu řízení s uveřejněním spočívá především v tom, že v soutěžním dialogu jedná zadavatel s účastníky zadávacího řízení ještě před podáním nabídek. V případě tohoto řízení jde v podstatě o trojfázový druh zadávacího řízení. V první fázi zadavatel oznámí zahájení řízení a vyzve neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast. Po vyřazení nevyhovujících dodavatelů vyzve zadavatel kvalifikované dodavatele k soutěžnímu dialogu. Jeho úkolem je nalezení nejvhodnějšího řešení podle potřeby zadavatele. Soutěžní dialog může probíhat v postupných fázích a pokračuje se v něm, až do doby, kdy zadavatel rozhodne, že předložená řešení jsou pro něj vhodná. Po nalezení řešení a jeho podmínek zašle zadavatel oznámení o ukončení soutěžního dialogu a vyzve k podání nabídky již vybrané kvalifikované dodavatele. Další průběh řízení probíhá dle stanovených postupů pro nadlimitní režim.

Soutěžní dialog byl zaveden evropskou zadávací směrnicí v roce 2004 jako nový druh zadávacího řízení, který vycházel vstříc požadavkům na snížení rigidnosti (nepružnosti) zadávacích řízení a umožnění dotvoření zadávacích podmínek veřejné zakázky v součinnosti s potenciálními dodavateli. Důvodem je skutečnost, že zadavatel nemusí být schopen u složitých projektů nalézt to nejlepší řešení, které je na trhu dostupné. Často tomu je proto, že předmět plnění tvoří obchodní tajemství dodavatelů. Dosavadní využití soutěžního dialogu v ČR není příliš vysoké. Důvodem jsou zřejmě obavy z neznámého řízení, jeho poměrná složitost a časová náročnost [5].

3.2.6 Řízení o inovačním partnerství

Nový ZZVZ, který nabyl účinnosti v roce 2016, zavedl úplně nový druh zadávacího řízení. Toto řízení představily evropské zadávací směrnice. Inovační partnerství umožňuje zadavatelům v

jednom zadávacím řízení zadat zakázku jak na vývoj, tak na následnou koupi inovativních dodávek, služeb nebo stavebních prací. Podmínkou použití inovačního partnerství je, aby byly poptávané dodávky, služby nebo stavební práce inovativní, tedy aby potřeby zadavatele nebylo možné uspokojit prostřednictvím na trhu již dostupným řešením. Řízení o inovačním partnerství probíhá zhruba stejně jako jednacím řízením s uveřejněním. Použití tohoto druhu řízení bude spíše ojedinělé a výjimečné a bude využíváno zejména v oblasti vědy a výzkumu, protože v ostatních oblastech jsou již řešení převážně navržena.

4 DOZOR NAD DORŽOVÁNÍM ZÁKONA

Za základní činnost v rámci dozoru lze považovat rozhodování o tom, zda zadavatel při zadávání VZ postupoval v souladu se zákonem, zda při zadávání VZ mimo režim zákona postupoval v souladu s patřičnými ustanoveními zákona. Dozor spočívá také v ukládání nápravných opatření, provádění kontrol dle kontrolního řádu, projednání správních deliktů a uložení případných sankcí.

4.1 DOZOR NAD ZADÁVÁNÍM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V ČESKÉ REPUBLICCE

Institucemi odpovědnými za problematiku zadávání veřejných zakázek jsou Ministerstvo pro místní rozvoj (dále MMR) a Úřad pro hospodářskou soutěž (dále ÚOHS).

MMR je odpovědné za vládní návrhy právních předpisů. Vykonává funkce a úkoly přímo stanovené ZZVZ. Je správcem informačního systému o VZ, zajišťuje elektronizaci veřejného zadávání, vzdělává zadavatele, vytváří metodiky a předkládá výroční zprávu o problematice VZ Evropskému parlamentu a vládě.

ÚOHS je zvláštní dohledový orgán pro ochranu hospodářské soutěže, který je v rozhodování nezávislý a nestranný. Úřad v ČR funguje od roku 1996. Předseda úřadu je jmenován prezidentem republiky na návrh vlády. Jeho funkční období jsou dva roky a může být jmenován dvakrát. Předseda úřadu nesmí být členem žádné politické strany či politického hnutí. V současné době je, již podruhé zvoleným předsedou Ing. Petr Rafaj, který říká: *„Cílem Úřadu je zajistit férové a rovné podmínky na trhu pro všechny soutěžitele. Takové tržní prostředí bude prospěšné jak pro rozvoj české ekonomiky, tak pro spotřebitele. Podobně žádoucí je i vytvoření transparentních podmínek pro uchazeče o veřejné zakázky, aby bylo zajištěno efektivní vynakládání veřejných prostředků [28].*

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže má obecně podle zákona možnost kontrolovat postup zadavatele při zadávání veřejných zakázek. Návrhem na přezkum postupu zadavatele se ÚOHS musí zabývat a vydat na jeho základě rozhodnutí. Tím může v případě, že zjistí porušení zákona, včetně jeho zásad, zrušit zadávací řízení. Zakázku musí zadavatel zadat znovu. Návrh může podat účastník řízení kdykoli v průběhu zakázky, a to až do okamžiku uzavření smlouvy s vítězným dodavatelem. Nejdříve musí využít námitkového řízení.

Pokud je důvodné podezření, že došlo k porušení zákona o VZ, je ÚOHS povinen zahájit správní řízení z moci úřední. Toto vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 11. 2010, čj. 62 Ca 83/2008-98 [45].

Velice důležitou součástí podaného návrhu je doklad o složení kauce. Hlavní důvod, proč byl institut kauce zaveden, je, aby nedocházelo k podávání bezdůvodných návrhů a tím nedocházelo ke zbytečným průtahům v zadávacím řízení. Kauce musí být složena na účet Úřadu nejpozději poslední den lhůty, která platí pro podání návrhu na přezkum. Její výše je stanovena na 1 % z nabídkové ceny stěžovatele po celou dobu plnění veřejné zakázky. Pokud úřad rozhodne o zamítnutí návrhu nebo zastavení řízení celá kauce případně státu, je příjmem státního rozpočtu. Pokud navrhovatel vezme svůj návrh zpět, případně státu 35 % kauce a zbytek vrátí stěžovateli. Pokud je řízení ukončeno jiným způsobem např. zamítnutí návrhu pro jeho nedůvodnost, kauce se vrací navrhovateli.

Pokud ÚOHS návrhu nevyhoví, je možné proti němu podat rozklad – tedy odvolání proti rozhodnutí. O rozkladu rozhoduje předseda ÚOHS spolu s rozkladovou komisí. Rozklad je nutná podmínka pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ke správnímu soudu, kterým je specializovaný senát obecného krajského soudu.

Podnět k přezkumu úkonů zadavatele může podat kdokoliv. Podnět obsahuje, podobně jako návrh, výzvu ÚOHS, aby pro porušení základních zásad zrušil zadávací řízení. Je však na rozhodnutí ÚOHS, zda na základě podnětu řízení zahájí nebo ne. Za podání podnětu ÚOHS vybírá poplatek ve výši 10 000 Kč za každou veřejnou zakázku, ve vztahu k jejímuž zadávání je v podnětu uvedeno pochybení. Poplatek je zásadně nevratný, a pokud není úřadu uhrazen, tak se podnětem nebude vůbec zabývat. Poplatek se stěžovateli nevrací, protože za jeho úhradu obdrží odpovídající službu – úřad provede šetření. V obou případech je potřeba obrátit se na ÚOHS do okamžiku uzavření smlouvy s dodavatelem.

V případě zakázek malého rozsahu zákon výslovně počítá s jejich přezkumem. Tyto zakázky lze napadnout návrhem proti postupu zadavatele a jeho náležitostmi jsou uvedení plnění, které zadavatel hodlá mimo zadávací řízení pořídit, a postupu, kterým hodlá předmětné plnění pořídit.

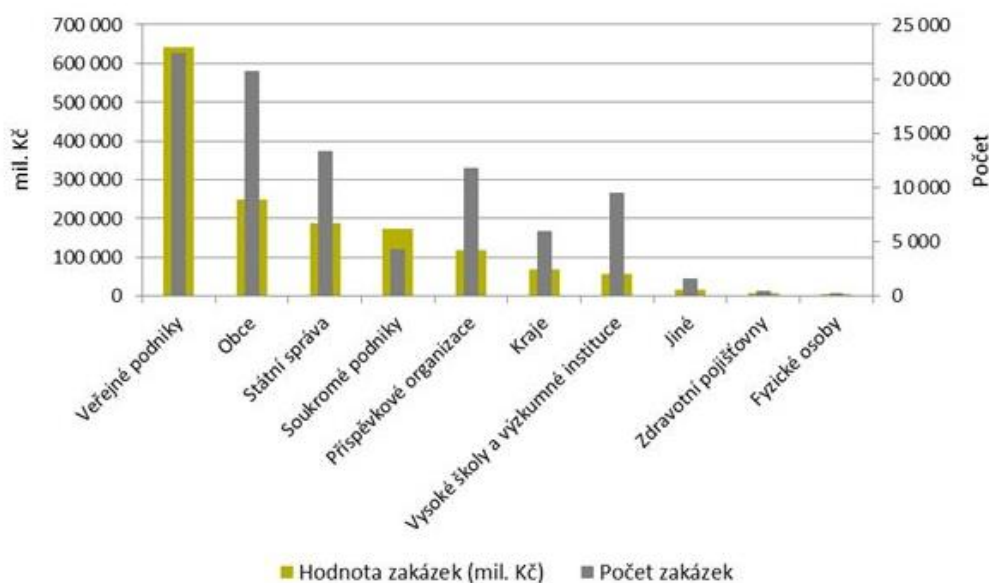
Nejvyšší správní soud v roce 2009 rozhodl, že ÚOHS může kontrolovat, jestli je postup veřejného zadavatele v souladu se základními zásadami (Rozhodnutí NSS čj. 2 Afs 132/2009-275) [46].

ÚOHS dle argumentace soudu dohlíží nad zákonností úkonů zadavatele, která je posuzována právě pomocí obecných zásad uvedených v ZZVZ. Jestliže má někdo podezření, že zadavatel při výběru dodavatele zakázky malého rozsahu nedodržel základní zásady, může se s odkazem na toto soudní rozhodnutí domáhat přezkumu úkonů zadavatele. Pokud se ÚOHS návrhem či podnětem k přezkumu zakázky malého rozsahu odmítne zabývat, může se proti jeho nečinnosti bránit žalobou u správního soudu.

Zákonem je stanovena věcná příslušnost ÚOHS k přezkumu postupu veřejných zadavatelů i v případě VZ malého rozsahu. Příslušnost orgánu dohledu je však omezena na posouzení dodržení zásad zadávání VZ. Toto stanovuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2011, čj. 2 Afs 132/2009-275 [47].

5 ZADÁVACÍ PRAXE OBCE

Jedním z největších zadavatelů veřejných zakázek jsou obce, a to jak dle celkové hodnoty zakázek, tak dle jejich počtu. Obrázek č. 2 znázorňuje rozdělení zakázek v ČR, ze kterého vyplývá, že jsou obce klíčovými dotčenými subjekty regulace veřejných zakázek novým ZZVZ [18].

Obrázek č. 2: Rozdělení zakázek v ČR v letech 2010-2014

Zdroj: Důvodová zpráva k zákonu č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Územní samosprávné celky, což jsou obce a kraje, mají v ČR statut právnické osoby. Mohou v rámci vymezených pravomocí hospodařit se svým majetkem zcela samostatně a bez zásahu státu nebo jiných článků veřejné správy. Mohou vstupovat do smluvních vztahů, mohou majetek nakupovat, prodávat či pronajímat. Vlastnictví majetku s sebou nese nejen právo disponovat s ním, ale také povinnost o něj dobře pečovat [26].

Zákon o zadávání veřejných zakázek je více zřetelný pro státní instituce. Obce a města musí současně přihlížet k zákonu o obcích (zákon č.128/2000 Sb.). V zákoně o obcích není řešeno rozdělení pravomocí mezi jednotlivými orgány obce při zadávání veřejných zakázek. Z toho vyplývá, že oblast zadání veřejné zakázky spadá do tzv. zbytkové pravomoci, kterou dle zákona vykonává rada obce. Zastupitelstvo obce se podílí na realizaci veřejné zakázky už tím,

že schvaluje rozpočet obce a v něm vyčlení peněžní prostředky na realizaci VZ. Rada obce nesmí schválit zahájení zadávacího řízení, pokud nejsou v rozpočtu města vyčleněny finanční prostředky. Zasedání zastupitelstva jsou dle zákona povinně veřejná a zadání VZ nesmí být schvalováno veřejně, proto nemůže zastupitelstvo mít celý zadávací proces ve své pravomoci. Proces zadávacího řízení obecně na obci začíná vyčleněním finančních prostředků v rozpočtu města, který schválí zastupitelstvo. Následně dle potřeby rada obce schválí zahájení zadávacího řízení dle naplánovaných akcí. Rada obce schválí znění výzvy, hodnotící kritéria a jejich váhy, složení hodnotící komise, výběr dodavatelů k oslovení a další potřebné podmínky. Hodnotící komise provede otevírání obálek s nabídkami, jejich kontrolu a hodnocení. Na základě protokolu hodnotící komise schválí rada obce výběr nejvýhodnější nabídky a starosta obce je pověřen podpisem smlouvy či objednávky. Obce často nemají dostatečné možnosti pro provedení a administraci zadávacího řízení, proto využívají služeb odborných externích firem.

5.1 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY NA OBCI

Jedním z důležitých úkolů veřejné správy je hospodaření s veřejnými penězi. Obce mohou kupovat zboží, služby nebo objednávat stavební práce. V těchto situacích vystupují jako zadavatelé veřejné zakázky. Na tyto zakázky musí orgány veřejné správy vybrat dodavatele na základě veřejného výběrového řízení, které musí probíhat podle podmínek ZZVZ. Dle předpokládané hodnoty VZ zvolí obec vhodný postup zadávacího řízení. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky zahrnuje všechna plnění, která tvoří jeden funkční celek a jsou zadávána v časové souvislosti. Zadavatel nesmí veřejnou zakázku uměle rozdělit s cílem snížit její předpokládanou hodnotu, aby se tak vyhnul přísnější zákonné regulaci pro zadávací řízení. Pokud hodnota veřejné zakázky nedosáhne dolního limitu stanoveného nařízením vlády, jde o tzv. zakázku malého rozsahu a zadavatel nemusí postupovat podle pravidel zadávacích řízení upravených ZZVZ. Zadavatel však musí přesto dodržet základní zásady zákona.

5.2 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY MALÉHO ROZSAHU

Vzhledem k tomu, že příjmy obce jsou téměř všechny veřejnými prostředky, musí obec veškeré své výdaje uskutečňovat v souladu se základními principy ZZVZ, zásadami 3E a zásadami řádného hospodáře. I v případě, že se jedná o veřejnou zakázku malého rozsahu, jde ve skutečnosti mnohdy o poměrně vysoké částky, neboť v případě dodávek a služeb se jedná o

zakázky do výše 2 mil. Kč a v případě stavebních prací dokonce do 6 mil. Kč bez DPH. Přesnou částku a ani počet uskutečněných VZ však není možno přesně určit. Je to způsobeno především VZMR, které jsou vyňaty z působnosti zákona. Nejsou zatíženy zákonnými procesními povinnostmi, a dochází tak mnohdy k neefektivnímu pořízení zboží, služeb a stavebních prací. Jednotliví zadavatelé nemají povinnost tyto VZMR zveřejňovat, z čehož plyne, že není zajištěna dostatečná transparentnost těchto zakázek. VZMR jsou nejčastějším druhem VZ na obci, proto je nutné, aby obec i zadávání těchto veřejných zakázek nějakým způsobem upravila a kontrolovala. Povinnost, kterou obec má a zasahuje i do zadávání VZMR je uveřejňování smluv. Pokud hodnota plnění veřejné zakázky malého rozsahu převyšuje 500 000, - Kč bez DPH, je zadavatel povinen zveřejnit ji na svém profilu veřejného zadavatele, včetně všech dodatků a příloh.

5.3 VNITŘNÍ PŘEDPISY

Veřejná správa se kromě obecně závazných právních předpisů řídí rovněž předpisy vnitřními, (interními) závaznými toliko dovnitř veřejné správy. Interní normativní směrnice (za vnitřní předpis je možno v synonymu považovat též interní předpis, vnitřní směrnici, směrnici, pokyn, vnitřní normativní akt, interní akt řízení a další pojmy, spadající do definice vnitřního předpisu) nemusejí být veřejně vyhlášeny. Musí být vhodným způsobem sděleny těm, jichž se týkají. Lze jimi zavazovat v příslušných věcech podřízené orgány a osoby ve vnitřních vztazích veřejné správy, jakož i podřízené organizační složky státu a státní příspěvkové organizace či jiné státní organizace. Vnitřní předpisy nejsou prameny práva, vztahy v nich obsažené nejsou právními normami. Jejich vydáváním se uskutečňuje oprávnění řídit činnost podřízených a jejich plnění je zachováváním právní povinnosti řídit se pokyny nadřízených. Tato oprávnění a povinnosti vyplývají z obecně závazných, normativních právních aktů, jež jsou prameny práva. Orgány a též organizace je vydávají pro své pracovníky a podřízené složky a jsou závazné pouze pro tyto subjekty. Konkretizují oprávnění a povinnosti, obsažené v právních předpisech, proto také není třeba zvláštního zákonného zmocnění pro jejich vydávání.

Vnitřní předpis je možné definovat následujícími body:

1. Vnitřní předpis musí být vydán písemně
2. Nesmí být v rozporu s právními předpisy
3. Nesmí být vydán se zpětnou účinností, jinak je zcela nebo v dotčené části neplatný.

Vydává se zpravidla na dobu určitou, ale může být i na dobu neurčitou

4. Vnitřní předpis je závazný pro tvůrce vnitřního předpisu a pro všechny adresáty vnitřního předpisu

5. Nabývá účinnosti dnem, který je v něm stanoven, nejdříve však dnem, kdy byl vyhlášen (tedy vhodným způsobem publikován)

6. Tvůrce je povinen adresáty seznámit s obsahem nebo zrušením vnitřního předpisu. Je vhodné přímo stanovovat platnost a účinnost předpisu

7. Vnitřní předpis musí být všem adresátům přístupný

8. Vydavatel vnitřního předpisu je povinen uschovat vnitřní předpis, a to i po dobu skončení jeho platnosti

9. Závaznost interního předpisu je dána jeho původcem. Okruh, rozsah adresátů interního předpisu, tedy daná závaznost pro adresáty vnitřního předpisu, se odvíjí od funkce původce, tedy od postavení a možnosti úkolovat a nařizovat úkoly skupině osob [29].

Nedostatek zákonné regulace u veřejných zakázek malého rozsahu řeší většina zadavatelů tvorbou vlastních interních předpisů. Vnitřní předpis pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu může zadavateli přinést ulehčení postupů prostřednictvím jejich sjednocení. Zveřejnění předpisu a jeho znalost může dodavateli pomoci předvídat, jakými procesy bude jeho nabídka procházet nebo podle jakých kritérií bude hodnocena. Zadavatelé způsob zadávání VZMR nejčastěji formují do vnitřních směrnic, doporučených postupů či pokynů. Jaký rozsah a jakou formu bude vnitřní předpis mít, je na zvážení jednotlivého zadavatele. Smyslem vnitřního předpisu je stanovit zásady a postupy pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Cílem je dosáhnout transparentnosti postupů, rovného zacházení a zákazu diskriminace [7].

6 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY OBCE UHLÍŘSKÉ JANOVICE

Město Uhlířské Janovice jsem si pro svou práci vybrala, protože v tomto městě již 16 let trvale žiji a již 9 let pracuji na městském úřadě v Uhlířských Janovicích. Součástí mojí práce je i mimo jiné zadávání veřejných zakázek města.

6.1 PŘEDSTAVENÍ OBCE

Uhlířské Janovice leží na mírně zvlněné planině, stoupající pozvolna z Polabské nížiny. Do okolí města zasahují poslední výběžky Českomoravské vrchoviny a Středočeské pahorkatiny. Nejvyšší bod okolí je vrch Březina (555 m) mezi obcemi Sudějov a Žandov. Průměrnou výšku zdejší krajiny 427 m má i janovické náměstí. Město leží na soutoku dvou potoků Kochánovského a Lhoteckého, k nimž se níže připojuje potok Sudějovský (Anenský). Spojené toky napájejí Vavřinecký rybník. Tento potok za Vavřineckým rybníkem dostává postupně několik názvů: Vavřinec, Kouřimka, Plaňanka. Jako Výrovka se vlévá do Labe poblíž Nymburka. Hlavní pramen Výrovky je v obci Kochánov u autobusové zastávky. V janovickém okolí je hojnost rybníků, z nichž největší je Vavřinecký s plochou přes 71 ha, založený již v roce 1472.

Město Uhlířské Janovice leží ve Středočeském kraji, nedaleko města Kutná Hora. Katastrální výměra města je zhruba 26 km². Město je obcí s rozšířenou působností a pod jeho správu spadají tyto obce: Bláto, Janovická Lhota, Kochánov, Malejovice, Mitrov, Opatovice II, Silvánka, Uhlířské Janovice. Na území obce žije zhruba 3070 obyvatel. Oblast obce je průměrně osídlena. V posledních pěti letech dochází ve městě ke snižování počtu obyvatel. Oblast obce je migračně ztrátová a pro obyvatele méně atraktivní. Z populačního hlediska je zdrojovým územím zejména pro pražský region. Významnou příčinou migračního úbytku osob je nedostatek pracovních příležitostí, nedostačující bytová výstavba, nedostatečná občanská vybavenost neodpovídající potřebám a blízkost Prahy. Obyvatelé se stěhovali především do Prahy a okresů Kolín a Pardubice.

V obci se každoročně realizují investiční akce, které vedou ke zlepšení občanské vybavenosti a zlepšení technické a dopravní infrastruktury. V roce 2014–2016 byly provedeny rozsáhlé stavební úpravy na budovách základní školy a další etapa této rekonstrukce je naplánována na rok 2017. Úpravy budov a jejich příslušenství vede ke zvyšování úrovně naší školy a zlepšování podmínek žáků ve školách. V nejbližších letech je také naplánována rekonstrukce budovy

družiny základní školy. V roce 2014 byla vybudována nová třída mateřské školy a tím zvýšena kapacita o 24 míst. V roce 2015 byla zahájena rekonstrukce zdravotního střediska, která je rozdělena do několika etap a je naplánována na nejbližší roky. Dále každoročně probíhají stavební úpravy budov ve vlastnictví města, především bytových domů. V roce 2013 byl kompletně zrekonstruován dům s pečovatelskou službou a od roku 2014 probíhá postupná rekonstrukce bytových domů. Dále každoročně probíhají opravy místních komunikací a chodníků. Postupně budujeme dopravně bezpečnostní opatření na komunikacích a veřejné osvětlení ve všech obcích. V roce 2015 byl na území obce otevřen nový domov seniorů. Toto zařízení přineslo obci v roce 2016 a v dalších letech přinese navýšení počtu obyvatel poproduktivního věku. Také zde vznikla nová pracovní místa pro občany města. V minulých letech proběhla příprava stavebních parcel na území města. Parcely jsou již zasíťovány a připraveny k prodeji. Výstavba nových rodinných domů v nejbližších letech přinese obci zvýšení počtu obyvatel především produktivního a předproduktivního věku [19].

6.2 HOSPODAŘENÍ OBCE

Finanční hospodaření územních samosprávných celků se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Uvedený zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, tedy obcí a krajů. Stanoví pravidla hospodaření s jejich finančními prostředky. Základním nástrojem hospodaření obce je její rozpočet. Vzhledem k tomu, že potřeby obce je třeba srovnat s jejími příjmy, jsou určujícími vždy zdroje rozpočtu. Těmto zdrojům rozpočtu se musí přizpůsobit jeho výdaje, a to nejen co do výše, ale i co do pořadí. Při sestavování rozpočtu by tedy mělo zastupitelstvo obce zvážit, zda příjmy obce pokryjí jeho výdaje. Přitom by mělo vždy vycházet ze zpracované ekonomické úvahy – rozpočtového výhledu. Pro každý jednotlivý rok. Současně by mělo brát do úvahy, jakými závazky případně obec zatíží [23].

Město Uhlířské Janovice má aktuálně zpracovaný rozpočtový výhled do roku 2019. Výhled zahrnuje příjmy za jednotlivé roky rozdělené za daňové, nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté dotace. Rozpočtový výhled výdajů je limitován zdroji jejich financování. Tyto zdroje tvoří příjmy rozpočtového roku, doplněné nevyčerpanými prostředky z předcházejícího roku. Výdaje jsou členěny na běžné a kapitálové. Nejdůležitější položkou jsou kapitálové výdaje jednotlivých let. Na roky 2017-2019 jsou naplánovány celkové kapitálové výdaje vždy zhruba ve výši 20.

mil Kč a jde o investice do majetku města, především na rekonstrukce budov a komunikací [19].

Město nemá zpracovaný investiční plán, ani strategický plán. Rozvoj území města je v souladu s dokumentem STRATEGIE 2014-2020 - strategií komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Lípa pro venkov na období 2014–2020 [16].

V další části je zpracována analýza hospodaření obce a analýza zadávání veřejných zakázek v letech 2014–2016. Podrobněji jsou dále uvedena vybraná zadávací řízení města Uhlířské Janovice.

6.2.1 Hospodaření obce v roce 2014

Rozpočet města Uhlířské Janovice na rok 2014 byl schválen zastupitelstvem města dne 16. 12. 2013. V průběhu roku bylo provedeno celkem 5 rozpočtových opatření.

Tabulka č. 5: Přehled plnění rozpočtu k 31.12.2014 v Kč

		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Příjmy celkem		39 889 500,00	72 244 738,17	72 247 205,35
Třída 1	Daňové příjmy	31 173 000,00	40 253 580,00	40 254 054,06
Třída 2	Nedaňové příjmy	8 688 300,00	9 885 750,00	9 886 956,14
Třída 3	Kapitálové příjmy	28 200,00	174 200,00	174 280,00
Třída 4	Přijaté dotace	0,00	21 931 208,17	21 931 915,15
Výdaje		71 878 500,00	68 784 113,46	68 782 358,26
Třída 5	Běžné výdaje	37 093 500,00	50 969 424,98	50 967 572,96
Třída 6	Kapitálové výdaje	34 785 000,00	17 814 688,48	17 814 785,30
Třída 8	Financování	31 989 000,00	- 3 460 624,71	- 3 464 847,09

Zdroj: <http://www.uhlirskejanovice.cz/zaverecny-ucet-mesta/>, vlastní zpracování

V tabulce č. 5 je uveden přehled plnění rozpočtu města k 31. 12. 2014 v dělení dle rozpočtové skladby. Během tohoto roku došlo k výraznějšímu navýšení kapitálových příjmů z důvodu prodeje pozemků města místním občanům. Tyto pozemky město prodávalo, aby došlo k souladu skutečně vymezených pozemků se stavem v katastrální mapě. Výraznou položkou příjmů byly získané dotace. Obci se v tomto roce podařilo například získat dotaci na akci Zvýšení kapacity mateřské školy v Uhlířských Janovicích z Regionálního operačního programu

ve výši 3 167 126, 85 Kč. Dotace byla poskytnuta z Evropského fondu regionálního rozvoje. Ze stejného programu obec získala dotaci na rekonstrukci místních komunikací ve výši 4 316 258, 76 Kč. Další významnou položkou byla dotace za Státního fondu životního prostředí na Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ – II. stupeň ve výši 8 232 667, 10 Kč.

Běžné výdaje vzrostly především nárůstem provozních výdajů v domě s pečovatelskou službou, činnosti místní správy a péči o veřejná prostranství. Naopak plánované kapitálové výdaje klesly z důvodu úspěšného získání dotací, kdy obec nemusela vynaložit tolik vlastních prostředků.

V roce 2014 město vydalo na investiční výdaje celkem 19 051 732 Kč.

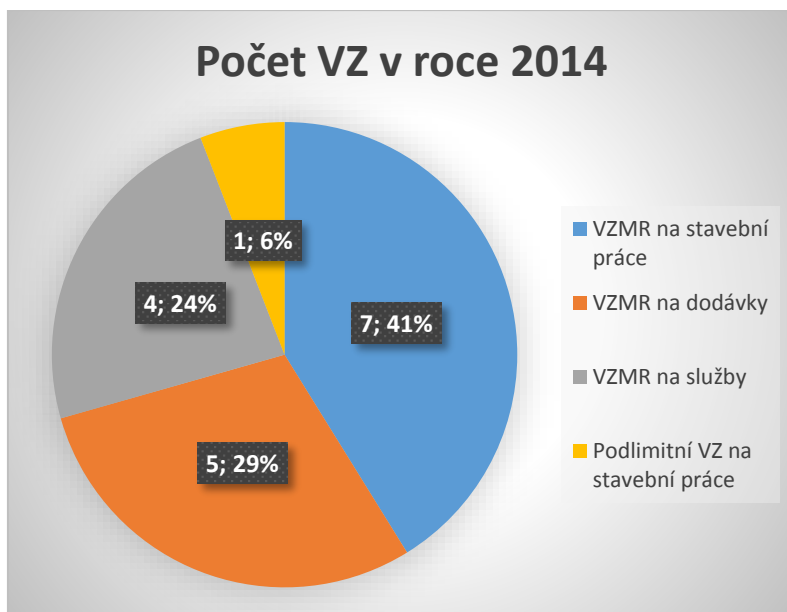
6.2.2 Veřejné zakázky roku 2014

V tomto období se město při zadávání VZ malého rozsahu řídilo Směrnicí Rady města č. 1/2014 a provádělo poptávkové řízení u zakázek od předpokládané hodnoty 200 000 Kč bez DPH.

Obec v tomto roce vyhlásila 16 poptávkových řízení na VZMR v celkové hodnotě 14 764 290 Kč bez DPH. Největší počet a finanční hodnotu tvořily zakázky na stavební práce v celkové hodnotě 10 876 033 Kč. VZMR na dodávky byly v tomto roce v rozsahu 3 648 257 Kč a na služby 240 000 Kč.

Nejvýznamnější VZ tohoto roku bylo podlimitní zjednodušené řízení na stavební práce na akci: Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ – II. Stupeň v celkové hodnotě 15 421 167 Kč bez DPH, které bylo vedeno v souladu se zákonem 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Pro toto zadávací řízení využila obec služeb externího odborníka [interní zdroje obce].

Počty zadaných zakázek obcí v roce 2014 jsou shrnuty v grafu na obrázku č. 3.

Obrázek č. 3: Počet VZ zadaných obcí v roce 2014 vyjádřený v množství a v %

Zdroj: interní zdroje města, vlastní zpracování

1. Zadávací řízení na veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce s názvem: Mateřská škola v Uhlířských Janovicích – změna užívání 2. podlaží hospodářského pavilonu na třídu MŠ

Vzhledem k tomu, že tato akce byla hrazena z dotace, muselo zadávací řízení probíhat nejen v souladu se zákonem 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a vnitřní směrnicí města, ale především v souladu s Metodickým pokynem č. 62, dodatek č. 2 pro příjemce podpory z Regionálního operačního programu Středočeského kraje.

Rada města dne 10. 2. 2014 na své 3. schůzi schválila zahájení zadávacího řízení na tuto akci. Současně stanovila, že hodnotícím kritériem pro tuto zakázku bude nejnižší nabídková cena uvedená v Kč bez DPH. Svým rozhodnutím také stanovila tři členou hodnotící komisi pro otevírání obálek, posouzení kvalifikace a hodnocení nabídek.

Zadávací řízení bylo zahájeno dne 21. 3. 2014 odesláním výzvy třem vybraným dodavatelům a současně byla výzva zveřejněna na webu města. Prohlídka místa plnění proběhla dne 26. 3. 2014. V řádném termínu (do 4. 4. 2014) byly zadavateli doručeny tři nabídky. Hodnotící komise zahájila dne 7. 4. 2014 své první jednání a provedla otevírání obálek s nabídkami, posouzení kvalifikace a hodnocení nabídek. Z jednání hodnotící komise byl vyhotoven protokol o jednání a úkonech hodnotící komise. Všechny nabídky splnily zadávací podmínky, a proto komise

vyhodnotily jako nejvýhodnější nabídku s nejnižší cenou. Protokol byl po ukončení jednání předán starostovi města.

Na své 7. schůzi dne 7. 4. 2014 rada města vybrala na základě doporučení hodnotící komise nejvýhodnější nabídku. Oznámení zadavatele o výsledku výběrového řízení bylo všem účastníkům zasláno 12. 4. 2014. Dne 1. 5. 2014 byla vítězná firma vyzvána k uzavření smlouvy, která byla následně uzavřena dne 2. 5. 2014. Posledním úkonem zadavatele bylo zveřejnění uzavřené smlouvy na profilu zadavatele dne 12. 5. 2014.

Zadávací řízení proběhlo bez problémů a veškerá dokumentace tohoto řízení byla podrobena kontrole Úřadu regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy, jakožto zástupci poskytovatele dotace. Při této akci nedošlo k žádným nečekaným vícepracem, a proto cena vysoutěžená byla i cenou skutečnou.

2. Zadávací řízení na veřejnou zakázku malého rozsahu na dodávku s názvem:

Nákup požárního automobilu pro potřeby Jednotky SDH města Uhlířské Janovice

Na základě rozhodnutí Rady města ze dne 1. 10. 2014 byla zahájena příprava poptávkového řízení. Rada města stanovila členy hodnotící komise a také hodnotící kritérium zakázky. Zadávací řízení probíhalo v souladu se zákonem o veřejných zakázkách a především dle pravidel směrnice města.

Zadávací řízení bylo zahájeno odesláním výzvy k předložení nabídky třem vybraným dodavatelům a současně zveřejněním výzvy na webu města. V řádném termínu (do 13. 10. 2014) zadavatel obdržel pouze dvě nabídky. Dne 14. 10. 2014 hodnotící komise provedla otevírání obálek, posouzení kvalifikace a hodnocení nabídek. Ze svého jednání vyhotovila protokol o jednání a úkonech hodnotící komise, který po skončení jednání předala zadavateli. Rada města na své schůzi dne 15. 10. 2014 vybrala nejvhodnější nabídku. Vzhledem k tomu, že zvolené kritérium byla nejnižší nabídková cena, vybrala nejlevnější nabídku a pověřila starostu uzavřením smlouvy. Dne 20. 10. 2014 bylo odesláno účastníkům řízení oznámení zadavatele o výsledku výběrového řízení a současně vítězné firmě výzva k uzavření smlouvy. Dne 23. 10. 2014 byla uzavřena objednávka na automobil. Smlouva o koupi nového vozidla byla uzavřena dne 28. 2. 2015 při předání vozu. Na profilu zadavatele byla smlouva uveřejněna dne 2. 3. 2015. Poptávkové řízení bylo řádně provedeno dle směrnice města.

6.2.3 Hospodaření obce v roce 2015

Rozpočet města Uhlířské Janovice na rok 2015 byl schválen zastupitelstvem města dne 10. 12. 2014. V průběhu roku byla provedena celkem 4 rozpočtová opatření.

Tabulka č. 6: Přehled plnění rozpočtu k 31.12.2015 v Kč

		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Příjmy celkem		41 248 800,00	81 878 134,40	81 878 196,55
Třída 1	Daňové příjmy	31 351 000,00	40 296 760,00	40 296 814,32
Třída 2	Nedaňové příjmy	9 897 800,00	8 938 829,00	8 938 836,83
Třída 3	Kapitálové příjmy	0,00	203 800,00	203 800,00
Třída 4	Přijaté dotace	0,00	32 438 745,40	32 438 745,40
Výdaje		79 569 500,00	86 636 616,00	86 636 389,32
Třída 5	Běžné výdaje	38 183 500,00	49 326 819,98	49 326 616,32
Třída 6	Kapitálové výdaje	41 386 000,00	37 309 796,02	37 309 773,00
Třída 8	Financování	38 320 700,00	4 758 481,60	4 758 192,77

Zdroj: <http://www.uhliрскеjanovice.cz/zaverecny-ucet-mesta/>, vlastní zpracování

Ve výše uvedené tabulce je znázorněna struktura plnění rozpočtu k 31.12.2015 dle rozpočtové skladby. Město v tomto roce opět získalo kapitálové příjmy z prodeje pozemků při úpravách v katastrálních mapách. Obec také získala dar od soukromé osoby, jako příspěvek na výstavbu výtahu pro veřejnost na zdravotním středisku v obci.

V roce 2015 město získalo dotaci ze Státního fondu životního prostředí na Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ – I. stupeň ve výši 9 897 917, 39. Opět obec obdržela dotaci na rekonstrukci místních komunikací prostřednictvím regionálního operačního programu ve výši 7 526 665 Kč. Další dotace obec získala z Fondů Středočeského kraje. Šlo o dotaci na rekonstrukci veřejného osvětlení v obci Opatovice II. ve výši 943 146, 70 Kč, dotaci pro Jednotku SDH na rekonstrukci povodňového kontejneru ve výši 191 540 Kč, dotaci na nákup užitkového vozu pro pečovatelskou službu města ve výši 400 000 Kč. Další dotace byla z Ministerstva pro místní rozvoj na výstavbu nového mostu zničeného při povodních v roce 2013 ve výši 236 417 Kč a také dotace ze Státního intervenčního fondu na nákup štepkočáče pro lesní hospodářství ve výši 86 000 Kč.

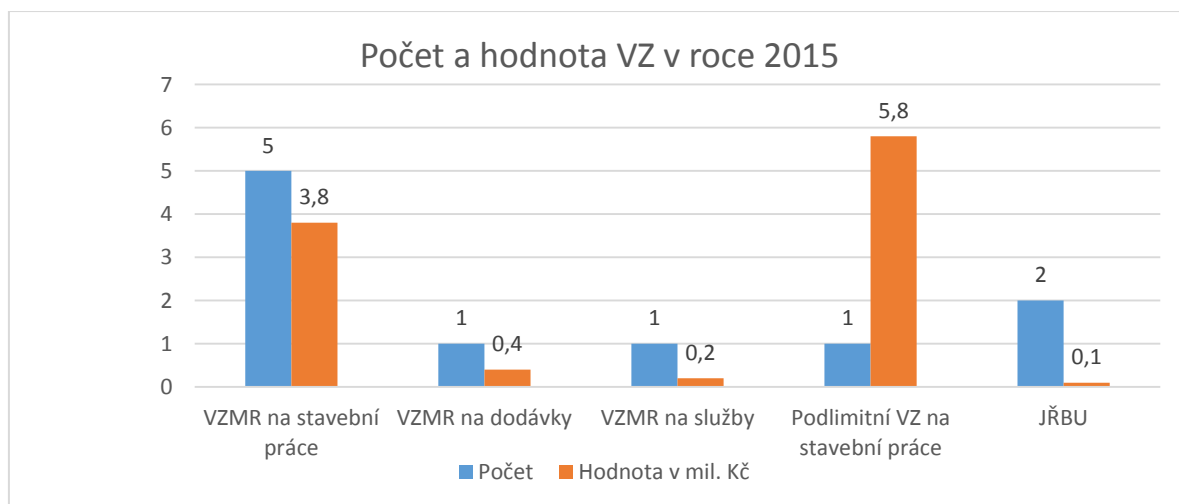
Běžné výdaje roku opět mírně vzrostly. Tento nárůst je způsoben především zvyšováním provozních výdajů a také zvýšením mezd zaměstnanců. Kapitálové výdaje byly naopak sníženy

díky příjmu investičních dotací. V roce 2015 město vydalo na investiční výdaje celkem 36 983 313 Kč.

6.2.4 Veřejné zakázky roku 2015

V roce 2015 se město při zadávání VZ malého rozsahu stále řídilo Směrnicí Rady města č. 1/2014 a provádělo poptávkové řízení u zakázek od předpokládané hodnoty 200 000 Kč bez DPH. Obec v tomto roce vyhlásila 7 poptávkových řízení na VZMR v celkové hodnotě 4 421 690 Kč bez DPH. Největší počet a finanční hodnotu tvořily zakázky na stavební práce v celkové hodnotě 3 800 288 Kč. VZMR na dodávky byly v tomto roce v rozsahu 418 902 Kč a na služby 202 500 Kč. Nejvýznamnější VZ tohoto roku bylo podlimitní zjednodušené řízení na stavební práce na akci: Rekonstrukce místních komunikací v celkové hodnotě 5 779 354 Kč bez DPH, které bylo vedeno v souladu se zákonem 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Uvedené hodnoty jsou znázorněny v grafu na obrázku č. 4. Pro toto zadávací řízení využila obec služeb externího odborníka.

V tomto roce obec ještě zpracovala dvě jednací řízení bez uveřejnění v celkové hodnotě 111 834 Kč, která byla vyvolána vznikem víceprací u podlimitní VZ [interní zdroje obce].

Obrázek č. 4: Počet a hodnota VZ zadávaných obcí v roce 2015

Zdroj: interní zdroje města, vlastní zpracování

1. Zadávací řízení na veřejnou zakázku na stavební práce ve zjednodušeném podlimitním řízení na akci s názvem:

Rekonstrukce místních komunikací ve městě Uhlířské Janovice – ulice Topolová, Mánesova

Předpokládaná hodnota této zakázky byla dle rozpočtu stanovena na 8, 94 mil. Kč. Veřejná zakázka byla zařazena do podlimitního režimu a byl zvolen zjednodušený druh řízení. Tato akce byla hrazena z dotace, a proto musel být dodržen nejen zákon 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ale zadávací řízení muselo být v souladu s pravidly poskytovatele dotace.

Rada města ve svém usnesení ze dne 20. 4. 2015 schválila uzavření příkazní smlouvy se zpracovatelem zadávacího řízení. Schválila zahájení zadávacího řízení na podlimitní VZ, stanovila hodnotící kritérium – nejnižší nabídkovou cenu uvedenou v Kč bez DPH, stanovila hodnotící komisi, kde bylo pět členů, z toho dva odborníci. Dále stanovila pět vybraných firem, kterým byla odeslána výzva k předložení nabídky.

Dne 15. 5. 2015 byla vybraným firmám odeslána výzva a současně ve stejný den byla výzva zveřejněna na profilu zadavatele. Zadavatel má svůj profil na portálu: Vhodné uveřejnění veřejných zakázek. Vzhledem k volně dostupnému předmětu plnění nebyla prohlídka místa organizována. Dne 22. 5. 2015 byla zástupci zadavatele doručena žádost o dodatečné informace. Ještě téhož dne byly tyto informace poskytnuty všem účastníkům řízení a také zveřejněny na profilu zadavatele. Následující den byla doručena druhá žádost o dodatečné informace k zadávacím podmínkám, které byly dne 27. 5. 2015 zodpovězeny a zveřejněny. Třetí žádost o dodatečné informace byla doručena dne 3. 6. 2015 a téhož dne byla vvržena a informace zveřejněny. V řádném termínu (do 10. 6. 2015) bylo doručeno šest obálek s nabídkami. Po skončení termínu k podávání nabídek začalo zasedání hodnotící komise. Ze svého jednání komise sepsala protokol o otevírání obálek, o posouzení kvalifikace dodavatelů a posouzení a hodnocení nabídek. Všechny nabídky splnily podmínky stanovené zadavatelem, včetně doložení reference minimálně čtyř zakázek obdobného charakteru za posledních pět let. Žádná z nabídek nebyla vyřazena. Byla vybrána nejvýhodnější nabídka, tedy nabídka s nejnižší nabídkovou cenou, která nakonec nedosláhla ani 6 mil. Kč. Následně byla práce komise ukončena a protokol o jednáních a úkonech hodnotící komise byl předán zadavateli.

Rada města na doporučení hodnotící komise rozhodla o výběru nejvhodnější nabídky dne 15. 6. 2015 a pověřila starostu uzavřením smlouvy o dílo.

Dne 17. 6. 2015 zástupce zadavatele zveřejnil na profilu zadavatele oznámení o výběru nejvhodnější nabídky. Ve stejný den byly firmám navraceny dokumenty k bankovním zárukám. Po uplynutí 15-ti denní lhůty pro podání námitek byla vítězné firmě zaslána výzva k uzavření smlouvy, která byla dne 27. 7. 2015 uzavřena. Ve stejný den bylo Věstníku veřejných zakázek odesláno oznámení o zadání zadávký a na profilu zadavatele byla uveřejněna písemná zpráva zadavatele dle § 85 zákona uzavřená smlouva. Dne 28. 7. 2015 bylo všem účastníkům zasláno oznámení o uzavření smlouvy a navrácení jistoty. Jistoty nevybraných firem byly navraceny v plné výši na jejich bankovní účty.

Následně byla celá dokumentace zadávacího řízení předána ke kontrole Úřadu regionální rady region soudržnosti Střední Čechy – zástupce poskytovatele dotace.

2. Jednací řízení bez uveřejnění na stavební práce s názvem:

Dodatečné stavební práce v ulici Topolová

Na základě písemné zprávy zhotovitele ke změnám v průběhu realizace akce Rekonstrukce ulice Topolová a Mánesova bylo dne 12. 10. 2015 zahájeno jednání se zhotovitelem. Rada města na své schůzi dne 14. 10. 2015 schválila nabídku zhotovitele na uzavření dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo. Dodatek ke smlouvě o dílo byl podepsán dne 19. 10. 2015. Ve stejný den bylo zasláno do Věstníku veřejných zakázek oznámení o zadání zakázky a na profil zadavatele písemná zpráva zadavatele o jednacím řízení bez uveřejnění a byl zveřejněn dodatek smlouvy.

3. Jednací řízení bez uveřejnění na stavební práce s názvem:

Dodatečné stavební práce v ulici Topolová – schodiště

Zhotovitel předložil druhou písemnou zprávu v průběhu realizace na akci Rekonstrukce ulice Topolová a Mánesova dne 6. 11. 2015 a tím bylo zahájeno jednání o změnách a vícepracích. Rada města s uvedenými změnami souhlasila a dne 11. 11. 2015 rozhodla o uzavření dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo. Ten byl uzavřen dne 12. 11. 2015. O den později byla na profilu zadavatele uveřejněna písemná zpráva zadavatele a dodatek smlouvy a ve Věstníku veřejných zakázek oznámení o zadání zakázky.

Posledním úkonem týkající se této akce bylo zveřejnění údajů o výši skutečně uhrazené ceny VZ dle § 147 zákona a seznamu subdodavatelů dle § 147 zákona na profilu zadavatele dne 25. 1. 2016. Tyto tři řízení jsou vázána k jedné akci. K změnám při realizaci došlo vlivem špatného počasí, kdy musel být zvolen jiný technologický postup, aby došlo k dodržení termínu realizace,

čož byla podmínka poskytovatele dotace. Vlivem těchto změn došlo k mírnému navýšení skutečné ceny zakázky.

6.2.5 Hospodaření obce v roce 2016

Rozpočet města Uhlířské Janovice na rok 2016 byl schválen zastupitelstvem města dne 15. 12. 2015. V průběhu roku bylo provedeno celkem 6 rozpočtových opatření.

Tabulka č. 7: Přehled plnění rozpočtu k 31.12.2016 v Kč

		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Příjmy celkem		41 268 600,00	72 223 979,64	72 223 907,82
Třída 1	Daňové příjmy	31 792 000,00	44 048 308,00	44 048 354,46
Třída 2	Nedaňové příjmy	9 476 600,00	10 652 939,80	10 652 841,52
Třída 3	Kapitálové příjmy	0,00	3 560 067,00	3 560 047,00
Třída 4	Přijaté dotace	0,00	13 962 664,84	13 962 664,84
Výdaje		73 947 500,00	65 467 979,00	65 454 926,94
Třída 5	Běžné výdaje	36 902 500,00	38 589 338,00	38 582 109,86
Třída 6	Kapitálové výdaje	37 045 000,00	26 878 641,00	26 872 817,08
Třída 8	Financování	32 678 900,00	6 759 000,64	6 768 980,88

Zdroj: <http://www.uhlirskejanovice.cz/zaverecny-ucet-mesta/>, vlastní zpracování

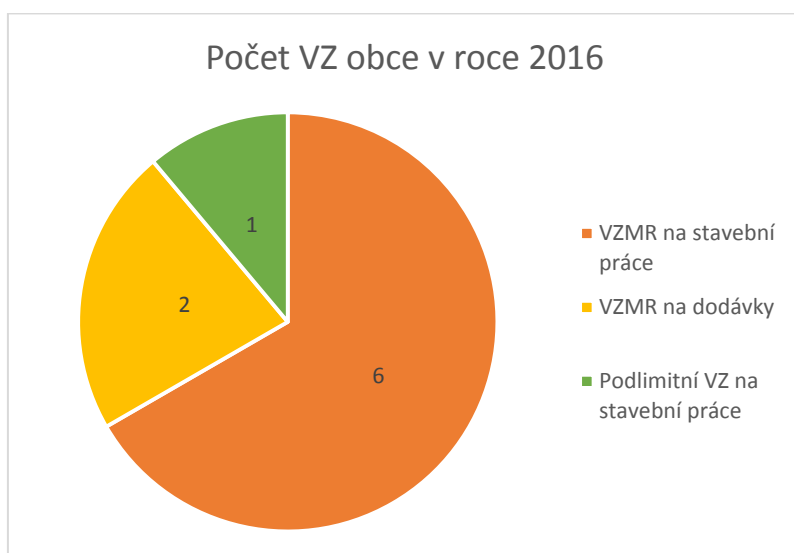
V tabulce č. 7 je uvedeno plnění rozpočtu města k 31. 12. 2016. V tomto roce výrazněji vzrostly kapitálové příjmy z důvodu prodeje dvou stavebních parcel pro výstavbu rodinných domů. Město prodalo bytový dům v obci Bláto a také nepotřebný dlouhodobý majetek. Obci se opět podařilo získat dotace, i když ne již v takové výši jako v letech minulých. Dotaci na provoz pečovatelské služby ve výši 310 000 Kč získalo z Humanitárního fondu Středočeského kraje. Dále také dotace ze Státního intervenčního fondu na obnovu kulturního dědicví v obci a na investici do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin v lesním hospodářství.

Kapitálové výdaje byly během roku sníženy o přijaté investiční dotace.

V roce 2016 město vydalo na investiční výdaje celkem 26 273 016 Kč.

6.2.6 Veřejné zakázky roku 2016

V tomto období se město při zadávání VZ malého rozsahu stále řídilo Směrnicí Rady města č. 1/2014 a provádělo poptávkové řízení u zakázek od předpokládané hodnoty 200 000 Kč bez DPH. Obec v tomto roce vyhlásila 8 poptávkových řízení na VZMR v celkové hodnotě 8 441 378 Kč bez DPH. Největší počet a finanční hodnotu tvořily zakázky na stavební práce v celkové hodnotě 7 816 168 Kč. VZMR na dodávky byly v tomto roce v rozsahu 625 210 Kč. Nejvýznamnější VZ tohoto roku bylo podlimitní zjednodušené řízení na stavební práce na akci: Stavební úpravy v budově ZŠ v celkové hodnotě 5 729 456 Kč bez DPH, které bylo vedeno v souladu se zákonem 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Pro toto zadávací řízení využila obec služeb externího odborníka [19].

Obrázek č. 5: Počet VZ zadaných obcí v roce 2016

Zdroj: interní zdroje města, vlastní zoracování

1. Zadávací řízení na dodávku užitkového automobilu pro potřeby technických služeb města Uhlířské Janovice

Na své schůzi dne 15. 6. 2016 rada města schválila zahájení poptávkového řízení na nákup užitkového automobilu odesláním výzvy k předložení nabídky čtyřem vybraným firmám. Dne 17. 6. 2016 byla elektronicky výzva těmto firmám zaslána. Termín k podání nabídek byl

stanoven na 28. 6. 2017. V řádném termínu byly zadavateli doručeny čtyři nabídky. Hodnocení nabídek provedla rada města dne 29. 6. 2016 a současně vybrala nabídku dodavatele s nejnižší nabídkovou cenou a pověřila starostu objednáním vozu. Dne 7. 7. 2016 bylo odesláno všem účastníkům oznámení o výsledku výběrového řízení a současně byla vítězná firma vyzvána ke spolupráci. Objednávka vozu byla uzavřena dne 12. 7. 2016. Vzhledem k tomu, že plnění této zakázky nedosáhlo 500 tis. Kč, nebyla smlouva zveřejněna na profilu zadavatele. Jednalo se o jednoduché poptávkové řízení na dodávku, které bylo řádně vedeno dle směrnice a ukončeno dodávkou auta.

2. Zadávací řízení na veřejnou zakázku na stavební práce ve zjednodušeném podlimitním řízení na akci s názvem:

Stavební úpravy budovy I. stupně ZŠ v Uhlířských Janovicích

Svým usnesením rada města dne 17. 2. 2016 rozhodla o zahájení zadávacího řízení ve zjednodušeném podlimitním řízení. Druh řízení byl stanoven na základě rozpočtové ceny akce, která byla 6, 5 mil. Kč bez DPH. Základním hodnotícím kritériem zvolila nejnižší nabídkovou cenu uvedenou v Kč včetně DPH. Současně také stanovila členy a náhradníky hodnotící komise. Komisi tvořilo pět členů – dva techničtí odborníci, dva členové zastupitelstva města a pověřená osoba zadavatele. Rada stanovila pět firem, kterým byla výzva zaslána. Pověřenou osobou zadavatele byl stanoven externí odborník, se kterým byla uzavřena příkazní smlouva.

Zadávací řízení bylo zahájeno odesláním výzvy pěti vybraným dodavatelům a současně uveřejněním informací na profilu zadavatele dne 1. 4. 2016. Ve stanoveném termínu 12. 4. 2016 se uskutečnila prohlídka místa plnění, na kterou se dostavili pouze zástupci jedné firmy.

Zadavateli nebyly doručeny žádné žádosti o dodatečné informace. V řádném termínu (do 20. 4. 2016) byly zadavateli doručeny tři obálky s nabídkami. Téhož dne byly nabídky předány hodnotící komisi, která provedla otevírání obálek, posouzení kvalifikací a posouzení a hodnocení nabídek. Při posuzování nabídek byla komisí jedna nabídka vyřazena z důvodu nesplnění zadávacích podmínek. Nabídka neobsahovala požadované bankovní záruky. Komise sepsala protokol o jednání a úkonech, a spolu s nabídkami ho předala zadavateli. Dne 21. 4. 2016 bylo vyřazené firmě zasláno rozhodnutí zadavatele o vyloučení uchazeče.

Rada města na své sedmé schůzi dne 20. 4. 2016 na základě doporučení hodnotící komise vybrala pro plnění zakázky firmu s nejnižší nabídkovou cenou a pověřila starostu podpisem

smlouvy. Cena vítězné nabídky nedosáhla hranice 6 mil. Kč. Dne 23. 4. 2016 bylo na profilu zadavatele zveřejněno oznámení o výběru nejvhodnější nabídky a rozhodnutí o vyloučení uchazeče. Po ulynutí 15-ti denní lhůty na podání námitek byla vítězná firma vyzvána k součinnosti při uzavření smlouvy. Smlouva byla uzavřena 19. 5. 2016. Dne 22. 5. 2016 bylo všem účastníkům zasláno oznámení zadavatele o uzavření smlouvy, navrácení jistoty a bankovních příslibů. Ve stejný den bylo odesláno oznámení o zadání zakázky do Věstníku veřejných zakázek a na profilu zadavatele byla uveřejněna smlouva o dílo a písemná zpráva zadavatele. Na základě písemné zprávy zhotovitele bylo řádně provedeno v září 2016 jednací řízení bez uveřejnění na vzniklé vícepráce. Veškeré povinnosti zadavatele ohledně této zakázky byly splněny dne 1. 11. 2016, kdy byla na profilu zadavatele uveřejněna skutečně uhrazená cena a seznam subdodavatelů dle zákona. Toto řízení bylo řádně vedeno dle platného zákona. Vzhledem k tomu, že vzniklé vícepráce na staré budově ZŠ přesahovaly 20% původní ceny zakázky, bylo provedeno doplňující řízení.

6.3 DOPORUČENÝ POSTUP OBCE

Rada města Uhlířské Janovice dne 4. ledna 2017 svým usnesením schválila vnitřní předpis „Doporučený postup zadávání zakázek malého rozsahu“. Tento dokument upravuje způsob a postup obce jako zadavatele veřejných zakázek ve smyslu § 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu ve smyslu § 27 zákona, tj. veřejných zakázek na dodávky a služby, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší částce 2 000 000,- Kč bez DPH a veřejných zakázek na stavební práce, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší částce 6 000 000,- Kč bez DPH. Dokument dále stanovuje konkrétní povinnosti odpovědných osob zadavatele, které odpovídají za přípravu, zadání a řízení zakázek a za vyhodnocování podaných nabídek. Dokument je zveřejněn na webu města. V postupu jsou VZ rozděleny do třech základních skupin podle částky předpokládané hodnoty zakázky. U každé této skupiny jsou stanoveny podmínky a povinnosti při zadávání těchto VZMR.

1. skupina: pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě do 300.000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na dodávky a služby a v předpokládané hodnotě do 300.000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na stavební práce. Plnění takovéto zakázky může starosta města či jím pověřený pracovník zajistit přímým nákupem, objednávkou nebo podpisem smlouvy bez provedení výběrového řízení.

2. skupina: pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě od 300.001,- Kč bez DPH do 500 000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na dodávky a služby a v předpokládané hodnotě od 300.001,- Kč bez DPH do 1 000 000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na stavební práce. Výběr dodavatele na realizaci takovéto zakázky vybírá rada města na základě předložení minimálně třech nabídek dodavatelů.

3. skupina: pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě od 500 001,- Kč bez DPH do 2 000 000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na dodávky a služby, resp. v předpokládané hodnotě od 1 000 001,- Kč bez DPH do 6 000 000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na stavební práce. Tyto VZMR jsou již vnímány jako zakázky s větším finančním objemem, a proto jejich zadávání, které je upraveno v doporučeném postupu, se blíží zadávání zakázek v podlimitním režimu v otevřeném řízení. Zadávací řízení je zahájeno odesláním výzvy minimálně třem dodavatelům a také často zveřejněním na webu města a tím se stává řízení otevřené. Následně přijaté nabídky hodnotí hodnotící komise, jejíž složení určí rada města. Hodnotící komise provede otevírání obálek, kontrolu a hodnocení nabídek. Administrátor zakázky zpracovává kompletní zadávací dokumentaci, jejíž součástí je i protokol o otevírání obálek a hodnocení nabídek. Tento protokol je dále předán radě města, která provede na doporučení komise výběr nejvýhodnější nabídky a pověří starostu podpisem smlouvy.

Kontrolu procesu zadávání VZMR a jejich administraci dle doporučeného postupu kontroluje rada města a kontrolní výbor města [19].

6.4 KONTROLNÍ SYSTÉM OBCE

Zadávací řízení VZ a jejich administraci na obci Uhlířské Janovice zpracovává pověřený pracovník. Za provedení zadávacího řízení je odpovědná rada města. Rada města a kontrolní výbor kontroluje postup zadávacího řízení a jeho administraci. VZMR jsou nejčastějším druhem VZ, které obec zadává.

Přestože je možnost kontroly veřejných zakázek malého rozsahu značně omezená, nakládání obcí s veřejnými prostředky upravuje řada dalších předpisů. Hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy je předmětem kontroly finančních úřadů podle zákona o finanční kontrole. Podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, je zase možné iniciovat kontrolu v případě neoprávněného použití dotace obcí. S podnětem ke kontrole postupu obce v samostatné působnosti se mohou občané obrátit na Ministerstvo vnitra [7].

Největší podíl tvoří VZ na stavební práce, které jsou dotovány z evropských i národních zdrojů a jejich administrace je již náročnější. Při jejich zadávání obec někdy využívá služeb externího subjektu.

Při zadávacích řízeních obec ještě nikdy nebyla nucena vyřizovat námitky a řešit přezkumné řízení svých zakázek. Toto je způsobeno malým počtem zakázek zadávaných v režimu zákona. U zakázek malého rozsahu námitky nepřipouští.

6.5 MIMOŘÁDNĚ NÍZKÁ NABÍDKOVÁ CENA – PROBLÉM OBCE

Z Důvodové zprávy k ZZVZ vyplývá, že největší počet zadavatelů zadal v posledních pěti letech VZ dle zákona v průměru pouze jednou. Největšími zadavateli co do počtu VZ, tak jejich celkové hodnoty jsou obce. Nelze tedy objektivně předpokládat, že většina zadavatelů má zkušenosti se zadáváním VZ, natož s aplikací institutu mimořádně nízké nabídkové ceny. MNNC je jedním z nejčastějších problémů v zadávací praxi obce. Posouzení, zda se v konkrétním případě jedná o MNNC přísluší hodnotící komisi jmenované zadavatelem [13]. Složení hodnotící komise na obci je kámen úrazu. V kontextu platových podmínek zaměstnanců obcí není možné zajistit kvalitní odborníky, kteří by měli dostatečnou kvalifikaci a zkušenosti při zadávání VZ především na stavební práce, ale i v dalších oblastech např. IT či nákup strojů apod. Členy hodnotící komise jsou i zástupci zastupitelů obcí. V minimálním množství jsou členy zastupitelstva odborníci technických, stavebních či jiných oborů. Jedinými kvalifikovanými členy hodnotících komisí se tak stávají zpracovatelé projektové dokumentace či poskytovatelé technického dozoru. Vzhledem k tomu, že pracují v oblasti rozpočtové, používají ceny ceníkových soustav a nejsou ani oni schopni jasně identifikovat MNNC. Tím se obec dostává do problému, protože přijme nabídku s nejnižší nabídkovou cenou a teprve během realizace se zjistí, že není možné akci za tuto cenu realizovat a dochází tak k navyšování konečné ceny. Obec většinou realizuje akce, které jsou důležité pro veřejnost, a proto nakonec přistoupí na navýšení ceny, aby zajistila dokončení akce.

6.6 CELKOVÉ ZHODNOCENÍ OBCE

Město Uhlířské Janovice je poměrně malá obec, která každoročně sestavuje schodkový rozpočet, který je kryt z finančních prostředků minulých let. Výsledek analýzy hospodaření let 2014-2016 ukazuje, že příjmy a výdaje každého účetního období jsou zhruba srovnatelné a

výsledek hospodaření je drobná ztráta či přebytek. Tento stav je ovlivněn především úspěšností získávání dotací.

Získané informace ukazují, že množství finančních prostředků získaných z dotací klesá. Nejúspěšnější roky má zřejmě obec za sebou. Dle informací o dotačních titulech budou v nejbližším programovacím období preferovány dotace na aktivity v sociální oblasti, v oblasti životního prostředí a zaměstnanosti. Vzhledem k tomu, že zhruba do roku 2000 obec téměř neinvestovala do oprav a rekonstrukcí svého majetku, teď nastává období, kdy je potřeba velké množství prostředků především na opravu komunikací, chodníků, veřejných ploch a budov veřejných i bytových. Pokud nebude mít obec možnost získat dotace, nebude schopná hradit tyto rekonstrukce ze svého rozpočtu, protože většinu jejich příjmů tvoří daňové příjmy a ty zhruba pokryjí běžné výdaje obce. Pokud obec bude chtít i nadále investovat do svého majetku, bude muset s největší pravděpodobností využít cizí finanční zdroje – úvěry. V současné době obec nemá žádné finanční závazky vůči jiným institucím. Nevyužívá úvěry či leasing.

Dá se předpokládat, že díky tomuto vývoji bude obec zajišťovat spíše menší investiční akce. Z toho vyplývá, že i nadále největší podíl na počtu veřejných zakázek budou tvořit veřejné zakázky malého rozsahu a výjimečně podlimitní VZ. Z potřeby obnovy majetku obce vyplývá, že i nadále budou největší podíl tvořit veřejné zakázky na stavební práce.

Nadlimitní VZ ještě obec nežadávala. V současné době má obec zažádáno o dotaci na pořízení cisternové stříkačky pro jednotku Sboru dobrovolných hasičů. Předpokládaná hodnota této VZ je 12 mil. Kč bez DPH a jde o VZ na dodávku. VZ by přesáhla stanovený limit a byla by zadávána v nadlimitním režimu [interní zdroje obce].

ZÁVĚR

Cílem této práce byla analýza právní úpravy zadávání veřejných zakázek včetně uvedení rozhodovací praxe ÚOHS a judikatury Nejvyššího správního soudu.

Od 1. 10. 2016 je zadávání veřejných zakázek a koncesí upraveno zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Ministertsvu pro místní rozvoj se přípravou tohoto zákona otevřela příležitost vytvořit zcela novou právní úpravu, která na jedné straně reflektuje směrniceovou úpravu veřejného investování, na straně druhé bylo ovšem prioritní snahou MMR vytvořit právní úpravu, která bude pochopitelná pro všechny účastníky zadávacích řízení, sníží administrativní zátěž, učiní celý zadávací proces maximálně efektivním a zároveň zachová transparentnost a rovný přístup v jeho průběhu [18].

Hlavním důvodem pro zpracování a schválení nového, již čtvrtého zákona o zadávání veřejných zakázek, byly evropské směrnice z roku 2014. Je to obecná zakázková směrnice 2014/24/EU, sektorová směrnice 2014/25/EU a koncesní směrnice 2014/23/EU. Tyto směrnice byly hlavním impulsem pro výraznou úpravu dosud používaných postupů při zadávání veřejných zakázek.

Vnitrostátní právní úprava musí obecně respektovat základní zásady vyplývající ze Smlouvy o založení Evropského společenství, zejména zásadu transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a vzájemného uznávání. České republice, jakož i ostatním členským státům, vplynula z této skutečnosti povinnost do 2 let transponovat nová pravidla do vnitrostátního právního řádu. S ohledem na množství a charakter změn vyplývajících z nových evropských pravidel, které si vyžádaly zásadní zásahy do textu i systematiky minulého zákona, přistoupilo Ministerstvo pro místní rozvoj k variantě vytvoření zcela nového zákona, kterým je zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který podrobně rozpracovává postupy při zadávání jak nadlimitních, tak i podlimitních zakázek. Rozšiřuje také výslovný výčet zásad, kterými se musí zadavatel řídit, o zásadu přiměřenosti a nově zahrnuje i úpravu koncesního řízení, která byla v minulé právní úpravě předmětem samostatného koncesního zákona.

Účelem tohoto zákona není pouze zvyšovat primárně transparentnost zadávacího řízení, ale především řízení a jeho administraci zjednodušit. Z této práce nám vyplývá, že smyslem právní úpravy zadávání veřejných zakázek je realizace veřejných zakázek na služby, dodávky a stavební práce takovým způsobem, aby bylo vytvořeno bezpečné konkurenční prostředí a nedocházelo k diskriminaci při zadávání veřejných zakázek. Cílem je racionální rozdělení veřejných prostředků na základě výběru nejvhodnější nabídky, rovný a spravedlivý

přístup dodavatelů na trh veřejných zakázek, kde existují významné obchodní možnosti, a posílení konkurence mezi podnikateli.

V další části práce byla provedena analýza hospodaření a zadávací praxe města Uhlířské Janovice s cílem identifikovat nedostatky a navrhnout jejich odstranění.

Nový zákon o zadávání veřejných zakázek je určitě dobrým krokem ve veřejném zadávání, ale bohužel celkovou problematiku zadávání veřejných zakázek na obcích nevyřeší. Jednoznačně umožňuje zjednodušení a zrychlení zadávacího procesu, ale neřeší problematiku zajištění a administrativy zadávacích řízení především pro menší obce. Často není v silách obce zajistit zadávání veřejných zakázek vlastními pracovníky, jak z důvodu jejich kvalifikace, tak zkušeností. Úředníci, především menších obecních úřadů, musí zajistit několik různých agend a nemají možnost získat zkušenosti a praxi s veřejnými zakázkami. Mnohdy jsou pravidla pro zadávání zakázek, které budou financovány z evropských či národních dotací, velmi zpřísněna a upravena nad rámec ZZVZ.

V současné době je i velký problém pro obec zajistit kvalitní projektanty, technické dozory a jiné odborné pracovníky, kteří by se podíleli na zadávacím procesu, ale i realizaci zakázky. Obce jsou stavěny do pozice, kdy se rozhodují, zda budou veřejně investovat i za cenu, že se veřejná zakázka prodraží, protože si musí najmout externí firmu na zpracování projektové dokumentace, na podání žádosti o dotaci, na zpracování a administraci zadávacího řízení, na zpracování žádosti o platbu u dotace či následné monitorovací zprávy o udržitelnosti projektu. Celkové náklady projektu se těmito úkony často navýší o statisíce korun. Některé obce ani na tyto služby nemají dostatek finančních prostředků, tak raději veřejné investice značně omezí.

Řešení tohoto problému je velice složité, protože to není problém jenom veřejného investování. Celá záležitost by musela být řešena komplexně, kdy je potřeba se zamyslet i nad tím, že rozhodovací moc na obcích je vložena do rukou volených občanů, na které nejsou kladeny žádné kvalifikační předpoklady, ani požadavky na vzdělání či zdokonalování. Vyjíměčně se v řadách zastupitelů najdou ekonomičtí, techničtí či jiní odborníci, kteří by mohli rozhodovat kvalitně a odpovědně. Situace ve větších městech je asi o něco lepší, protože magistrát či úřad má ve svých řadách i právníky, ekonomy, stavaře a jiné odborníky. Na malých obcích, které se snaží zajistit především chod obce a služby pro občany, není možné získat odborný personál, ani dostatek finančních prostředků pro externí pracovníky.

Pokud mají být dodrženy zásady veřejného investování uvedené v § 6 zákona tak, i zadávání VZMR musí být provedeno řádně a za určitých podmínek. ZZVZ řeší tuto problematiku především z pohledu zabránění ne hospodárného využívání veřejných prostředků a důvodů korupce. Ustanovení ZZVZ je potřeba mít v souladu s ostatními zákony, a především se situací veřejných orgánů a organizací tak, aby jim bylo umožněno řádné dodržování zákonů, ale i řádné hospodaření s veřejnými prostředky.

V této situaci je potřeba se zamyslet nad zásadami hospodárnosti, efektivnosti, účelnosti a také zásadou dobrého hospodáře. Na základě zjištěných informací je velmi těžké určit pro volené orgány obcí, kde se nachází hranice, která stanoví, co je ještě hospodárné, efektivní a účelné hospodaření s veřejnými prostředky.

Není možné veřejnou správu postavit na principech tržní ekonomiky, protože jejím hlavním cílem je uspokojování veřejných potřeb, a ne vytvoření zisku, ale je nutné do veřejné správy, alespoň částečně přenést vhodné principy a postupy z tržního hospodářství.

Především přinést změny do oblasti řízení, rozhodování a kontroly. Dle mého názoru je třeba začít stanovením požadavků na kvalitu volených orgánů, kterým je do rukou vložena rozhodovací moc.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BALÝOVÁ, L. Veřejné zakázky. Praha: C. H. Beck. 2015. ISBN 978-80-7400-560-2
- [2] BOROVCOVÁ, M. Problematika korupce ve veřejných zakázkách. Pardubice. 110 s. Diplomová práce. Univerzita Pardubice. Fakulta ekonomicko-správní. 2011. Vedoucí práce doc. Ing. Jana Volejníková Ph.D.
- [3] PODEŠVA, V. a kolektiv. Zásady zadávání veřejných zakázek. Praha: Bulletin-advokacie. 2016. ISSN 1210-6348
- [4] ČESKÁ PODNIKATELSKÁ REPREZENTACE PŘI EU V BRUSELU. Veřejné zakázky v EU. [online]. [cit. 2016-11-19]. Dostupné z <http://www.cebrecz.cz/aktualni-temata/tema-60/>
- [5] DVOŘÁK, D.; SERAFÍN, P. Veřejné zakázky ve stavebnictví. Praha: Linde. 2011. ISBN 978-80-7201-843-7
- [6] ŠOURKOVÁ, M. K problematice dělení veřejných zakázek. Praha: EPRAVO.CZ a.s. 2012. ISSN 1802-1492
- [7] FRANK BOLD. Jaká pravidla platí pro zakázky malého rozsahu. [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z <http://frankbold.org/poradna/kategorie/ruzne/rada/zakazky-maleho-rozsahu>
- [8] HISTORIE VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK. [online]. [cit. 2017-02-19]. Dostupné z <https://www.advokatijelinek.cz/historie-verejnych-zakazek.html>
- [9] JURČÍK, R. Zákon o veřejných zakázkách: komentář. Praha: C. H. Beck. 2011. ISBN 978-80-7400-329-5
- [10] KADERÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2013. ISBN 978-80-7357-910-4
- [11] KAMENÍK, M. a kolektiv. Organizační a procesní zajištění veřejných zakázek v ČR: Komrativní analýza. Praha: Oživení o. s. ISBN 978-80-904829-7-5 [online]. [cit. 2017-04-08]. Dostupné z http://www.bezkorupce.cz/wpcontent/uploads/2013/09/Analyza_UOHS-Oziveni.pdf
- [12] KRUTÁK, T.; KRUTÁKOVÁ, L.; GERYCH, J. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1. 10. 2016. Olomouc: Anag. 2016. ISBN 978-80-7554-040-9
- [13] KUČERA, M. Stručně k posuzování mimořádně nízké nabídkové ceně ve světle aktuální rozhodovací. Praha: EPRAVO.CZ a.s., 2015. ISSN 1802-1492

- [14] LEXIKON VZ. [online]. [cit. 2017-04-08]. Dostupné z <http://www.lexikonvz.cz/lexikon/s-78-hodnotici-kriteria-127>
- [15] LUKOVIČ, R. K otázce posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny z pohledu zadavatele. [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-otazce-posouzeni-mimoradne-nizke-nabidkove-ceny-z-pohledu-zadavatele-105041.html>
- [16] MAS LÍPA PRO VENKOV. [online]. [cit. 2017-04-08]. Dostupné z <http://www.lipaprovenkov.cz/>
- [17] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Metodika zadávání veřejných zakázek. [online]. [cit. 2016-11-19]. Dostupné z <http://www.portal-vz.cz/getmedia/6f16feb2-e115-4fc4-aa18-ba8d23c179db/Methodika-zadavani-verejnych-zakazek-prosinec-2015,-verze-II.pdf>
- [18] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Nový zákon o zadávání veřejných zakázek. [online]. [cit. 2017-02-19]. Dostupné z <http://mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Otazky-a-odpoved/Novy-zakon-o-zadavani-verejnych-zakazek>
- [19] OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA UHLÍŘSKÉ JANOVICE. [online]. [cit. 2017-04-08]. Dostupné z <http://www.uhlirskejanovice.cz/>
- [20] PALGUTA, J.; PERTOLD, F. K čemu vede (ne)transparentnost veřejných zakázek? Praha: Národohospodářský ústav AV ČR. 2016. ISBN978-80-7344-370-2
- [21] PAVEL, J. Ekonomické aspekty zadávání veřejných zakázek. Praha: Oeconomica, 110 s. 2007. ISBN 978-80-245-1260-0
- [22] PAVEL, J. Veřejné zakázky a efektivnost. Praha: Ekopress. 2013. ISBN 978-80-87865-04-0
- [23] PETEROVÁ, H. Finanční hospodaření územních samosprávných celků a jeho přezkum. Praha: Institut pro místní správu. 2008. ISBN 80-86976-13-6
- [24] MORAVČÍKOVÁ, L. Změny v prokazování kvalifikace a procesu posouzení nabídek v zákoně o zadávání veřejných zakázek. [online]. [cit. 2016-04-08]. ISSN 2336-4114 Dostupné z <http://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/zmeny-v-prokazovani-kvalifikace-a-procesu-posouzeni-nabidek-v-zakone-o-zadavani-verejnych-zakazek>
- [25] PROFIL ZADAVATELE. Zákon o zadávání veřejných zakázek. [online]. [cit. 2016-11-19]. Dostupné z <https://www.profilzadavatele.cz/zakon-134-o-zadavani-zakazek/>

- [26] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. Praha: Grada. 2015. ISBN 978-80-247-5921-0
- [27] SCHELLEOVÁ, A. *Nejčastější problémy ve veřejných zakázkách nejen pro sektorové zadavatele*. Praha: Linde Praha. 2014. ISBN 978-80-7201-854-4
- [28] ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. *O úřadu*. [online]. [cit. 2017-04-08]. Dostupné z <http://www.uohs.cz/cs/o-uradu/vedeni-uradu.html>
- [29] VAVERA, F. *Vnitřní předpisy ve zkatce*. Praha: Ministertsvo vnitra. 2008.
- [30] VYLEŤAL, P. a kolektiv. *Ekonomické nástroje a metody řízení jakosti v akvizičním procesu*. Praha: Avis. 2008. ISBN 978-80-7278-438
- [31] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2010, čj. 8 Afs 57/2009–109
- [32] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, čj. 9 Afs 111/2008-91
- [33] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2012, čj. 7 Afs 31/2012-55
- [34] Rozsudek Krajského soudu v ze dne 10. 3. 2011, čj. 62 Ca 15/2009-71
- [35] Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 7 Afs 57/2012-93 ze dne 7. února 2013
- [36] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, čj. 1 Afs 20/2008-152
- [37] Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 29. 2. 2012, čj. ÚOHS-R185/201//VZ-3597/2012/310/JSI
- [38] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 3. 2009, čj. 62 Ca 18/2008–79
- [39] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, čj. 7 Afs 44/2013-37
- [40] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 4. 2015, čj. 62 Af 123/2013 – 85
- [41] Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2010 č. j. 2 Afs 55/2010
- [42] Rozhodnutí ÚOHS ze dne 7. 8. 2012 č. j. ÚOHS S521/2011/VZ-20678/2011/513/RNi
- [43] Správním řízení o rozkladu č. j.: ÚOHS-R0248/2016/VZ-49383/2016/323/Po zde dne 16. prosince 2016
- [44] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2013, čj. 5 Afs 42/2012-53
- [45] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 11. 2010, čj. 62 Ca 83/2008-98
- [46] Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu čj. 2 Afs 132/2009-275
- [47] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2011, čj. 2 Afs 132/2009-2

PŘÍLOHY

1. Vnitřní předpis města Uhlířské Janovice – Směrnice Rady města

Účetní jednotka : Město Uhlířské Janovice
Václavské náměstí 6, 285 04 Uhlířské Janovice
IČO 00236527

SMĚRNICE RADY MĚSTA

ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK MALÉHO ROZSAHU MIMO REŽIM ZÁKONA

Císlo dokumentu:	1/2014 RM	Vydání č.:	1/2014	Výtisk č.:	1/2014
Platnost od:	13.01.2014	Účinnost od:	01.01.2014	Platnost do:	neurčeno
Zpracoval:	Martina Vašátková	Dne:	13.01.2014	Podpis:	
Schválil:	Rada města	Dne:	13.01.2014	Usnesení č.:	RM 1/2014 Z 13.01.2014

Čl. 1

Předmět úprav

Tato směrnice upravuje způsob a postup obce jako zadavatele veřejných zakázek ve smyslu § 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen zákon); při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu ve smyslu § 12 zákona, tj. veřejných zakázek na dodávky a služby do 2 000 000,- Kč bez DPH a veřejných zakázek na stavební práce do 6 000 000,- Kč bez DPH.

Směrnice dále stanovuje konkrétní povinnosti odpovědných osob zadavatele, které odpovídají za přípravu, zadání a řízení zakázek a za vyhodnocování podaných nabídek.

Čl. 2

Obecné zásady

Směrnice je platná a závazná v celém svém rozsahu pro Město Uhlířské Janovice.

Předpokládaná hodnota zakázky

Předpokládaná hodnota zakázky se stanoví jako:

- předpokládaná cena všech zakázek zadavatele za dobu účinnosti smlouvy, má-li být smlouva uzavřena na dobu určitou,
- předpokládaná cena všech zakázek zadavatele na dobu jednoho účetního období, má-li být smlouva uzavřena na dobu neurčitou nebo na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymežit,
- skutečná cena všech zakázek zadavatele během jednoho účetního období, v případě opakujících se nebo trvajících zakázek.

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky na stavební práce se stanoví:

- odborným odhadem na základě údajů a informací o stavebních zakázkách obdobného charakteru a použitím jednotkových cen, a to na základě studií proveditelnosti, zpracovaných projektových a technických podkladů

Zakázka na dodávky, služby a stavební práce nesmí být účelově dělena tak, aby hodnota takto rozdělených zakázek byla nižší než limit stanovený pro používání směrnice.

Čl. 3

Veřejné zakázky malého rozsahu

Veřejné zakázky malého rozsahu ve smyslu § 12 zákona není město v souladu s § 19 bod 5 povinno zadávat postupem podle zákona, ale musí vždy dodržovat zásady uvedené v § 6, tj. zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu tato směrnice stanoví závazná pravidla.

1. pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě do 200.000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na dodávky a služby a v předpokládané hodnotě do 300.000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na stavební práce.

Pověřenou osobou zadavatele oprávněnou činit jménem zadavatele úkony je starosta obce, tajemník MěÚ nebo jím pověřený zaměstnanec MěÚ Uhlířské Janovice nebo jiná pověřená osoba.

Veřejná zakázka bude zadána následujícími způsoby: výzva jednomu dodavateli k předložení cenové nabídky či přímá objednávka p nění, uzavření smlouvy či přímé poskytnutí požadovaného plnění dodavatelem. U těchto veřejných zakázek je možné postupovat i formou přímého nákupu.

2. pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě od 200.000,-Kč bez DPH do 500 000,- Kč bez DPH v případě veřejných zakázek na dodávky a služby a v předpokládané hodnotě od 300.000,-Kč bez DPH do 1 000 000,- Kč bez DPH v případě veřejných zakázek na stavební práce.

Výběrové řízení nemusí být provedeno. Rada města vyhlásí nabídkové řízení oslovením nejméně 3 uchazečů a odpovídá za to, že uchazeči jím oslovení mají dostatečné odborné, materiální a další předpoklady pro úspěšné zvládnutí zakázky v potřebné kvalitě a ve stanovené lhůtě.

Rada města odpovídá rovněž za to, že zadání zakázky bude za cenu obvyklou v místě a čase plnění. Při rozhodnutí o tomto způsobu zadání zakázky rada města vychází z informací o trhu a ze svých odborných zkušeností.

Smluvní vztah je realizován formou smlouvy o dílo (uzavřením smlouvy se také rozumí doručení dodavatelem potvrzené objednávky) a objednávkou. Objedávku a smlouvu podepisuje starosta města na základě schválení rady města.

3. pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě od 500 000,- Kč bez DPH do 2 000 000,- Kč bez DPH v případě veřejných zakázek na dodávky a služby, resp. v předpokládané hodnotě od 1 000 000,- Kč bez DPH do 8 000 000,- Kč bez DPH v případě veřejných zakázek na stavební práce.

U těchto veřejných zakázek malého rozsahu vyzve rada města nejméně tři dodavatele k předložení nabídek v mezích požadavků zadavatele. Tato výzva bude obsahovat údaje o kritériích, která jsou pro zadavatele rozhodná pro zadání zakázky (hodnotící kritéria). Doba pro podání nabídek musí být minimálně 10 dní ode dne odeslání výzvy dodavatelům. Znění výzvy bude zveřejněno na webových stránkách města, tím se veřejná zakázka malého rozsahu stává otevřenou a vytváří se tak prostor k předložení nabídky i pro jiné, než oslovené dodavatele.

Ve výzvě může být požadováno doložení těchto dokladů dodavatele:

- oprávnění oprávnění k podnikání (např. předložení živnostenského listu nebo výpisu z obchodního rejstříku či jiné evidence)
- čestné prohlášení dodavatele o tom, že splňuje následující kriteria (u právnické osoby bude podepsané osobou oprávněnou jednat jejím jménem), tj. zda:
 - není v likvidaci (jde-li o právnickou osobu),
 - není veden v insolventním rejstříku
 - nemá evidovány daňové nedoplatky,
 - nemá evidovány nedoplatky na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, nebo na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- čestné prohlášení dodavatele o tom, že nebyl právomocně odsouzen pro trestný čin nebo došlo k zahlazení odsouzení trestného činu, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání

Text výzvy a seznam přímo obesílaných dodavatelů schvaluje rada města. Dále rada města stanoví výběrovou komisi s minimálním počtem tří členů bez náhradníků, z nichž minimálně jeden musí být členem RM. Dál ve výběrové komisi musí mít alespoň její jeden člen odbornost ve vztahu k požadovanému plnění (např. u zakázky na dodávku hardware bude mít jeden člen hodnotící komise alespoň středoškolské vzdělání v příslušném oboru). Případně je i přizváni nezávislé osoby pro hlasovací. Výběrová komise zvolí ze svého středu předsedu, otevře nevěřejně nabídky o průběhu jednání sepiše jednoduchý zápis, ve kterém uvede charakteristiku jednotlivých nabídek a navrhně radě města nejvhodnější nabídku včetně zdůvodnění tak, aby byly dodrženy zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Nabídky, která neobsahují všechny náležitosti dle výzvy, výběrová komise vyloučí a již je dále nehodnotí. O výběru nejvhodnější nabídky rozhodne s konečnou platností rada města. Posléze bude uchazečům písemně oznámeno, zda byli vybráni k realizaci veřejné zakázky malého rozsahu či nikoliv a či nabídka byla vybrána. Proti rozhodnutí rady města o výsledku výběrového řízení není možno podat námitky. Rada města může svým rozhodnutím s řádným odůvodněním výběrové řízení zrušit. Rada města může rozhodnout, že veřejná zakázka malého rozsahu bude zadána přímo jednemu dodavateli a to v odůvodněných případech, a to zejména pokud je nutné provést „zakázku“ v krátké době nebo zde jde o „zakázku“ obdobného druhu, na jakou již bylo řízení podle předchozích odstavců provedeno, nebo oslovení dodavatelé neměli o „zakázku“ zájem, nebo by vzhledem k objemu „zakázky“ a malému množství vhodných dodavatelů nebylo hospodárné provést řízení podle předchozích odstavců. Takové rozhodnutí musí být řádně odůvodněno a je třeba dbát, aby byly dodrženy zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. S vybraným dodavatelem, po schválení radou města, a rada města podepíše smlouvu. Město je povinno dle § 147 zákona zveřejnit v Úředním věstníku a na webu města informace o výběrovém řízení a jeho výsledku.

Veřejné zakázky podle bodu 2 a 3 se evidují na formuláři s číslovacími listy, který tvoří přílohu číslo 1 této směrnice.

Za vedení evidence a zveřejňování informací zodpovídá Odbor vnitřních věcí MěÚ.

Čl. 4

Odlíšné postupy

Odlíšný než tato směrnice stanovený postup zadání a vyhodnocení veřejné zakázky malého rozsahu je možný, pokud je použití jiné metodiky závazně vyžadováno třetími osobami (dotace, evropské fondy atd.) nebo pokud ho navrhně a schválí rada města.

Vedením zadávacího řízení ze pověřit i třetí osobu (externí subjekt), a to na základě písemně smlouvy schválené radou města.

Čl. 5

Závěrečná ustanovení

Závěrečná ustanovení:

1. Změny a doplňky směrnice schvaluje rada obce.
2. Dodržování této směrnice kontroluje Odbor vnitřních věcí MěÚ.
3. Účetní jednotka bude tuto směrnici používat 01.01.2014.
4. Touto směrnicí se ruší Směrnice č. 1/2012 ze dne 2.5.2012.
5. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem schválení radou obce.

Přílohy:

č.1 – Formulář evidence zakázek

2. Vnitřní předpis města Uhlířské Janovice – Doporučený postup pro zadávání zakázek malého rozsahu

Účetní jednotka: Město Uhlířské Janovice
Václavské náměstí 6, 285 04 Uhlířské Janovice
IČO 00236527

VNITŘNÍ PŘEDPIS
DOPORUČENÝ POSTUP ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK
MALÉHO ROZSAHU

Číslo dokumentu:	1/2017	Vydání č.:	1	Výtisk č.:	1
Platnost od:	4. 1. 2017	Účinnost od:	4. 1. 2017	Platnost do:	neurčeno
Schválil:	Rada města	Dne:	4. 1. 2017	Usnesení č.:	1/2017

Čl. 1

Předmět úpravy

Tento dokument upravuje způsob a postup obce jako zadavatele veřejných zakázek ve smyslu § 4 zákona c. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen zákon) při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu ve smyslu § 27 zákona, tj. veřejných zakázek na dodávky a služby, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší částce 2 000 000,- Kč bez DPH a veřejných zakázek na stavební práce, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší částce 6 000 000,- Kč bez DPH.

Dokument dále stanovuje konkrétní povinnosti odpovědných osob zadavatele, které odpovídají za přípravu, zadání a řízení zakázek a za vyhodnocování podaných nabídek.

Čl. 2

Obecné zásady

Dokument je platný a závazný v celém svém rozsahu pro Město Uhlířské Janovice.

Pověřenou osobou zadavatele oprávněnou činit jménem zadavatele úkony je starosta obce, tajemník MěÚ nebo jimi pověřený zaměstnanec MěÚ Uhlířské Janovice nebo jiná pověřená osoba.

Předpokládaná hodnota zakázky

Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky je zadavatelem předpokládá výše úplaty za plnění veřejné zakázky vyjádřená v penězích. Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se nezahrnuje daň z přidané hodnoty. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky se stanoví na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění, nemá-li zadavatel k dispozici takové údaje nebo informace, vychází z informací získaných průzkumem trhu, předběžnými tržními konzultacemi nebo jiným vhodným způsobem.

Město je povinno postupovat dle § 218 zákona při uveřejňování smluv a skutečně uhrazené ceny zakázky.

Veřejné zakázky podle bodu 2 a 3 se evidují na formuláři s číslovanými listy.

Za vedení evidence a zveřejňování informací zodpovídá Odbor vnitřních věcí MěÚ.

Čl. 3

Veřejné zakázky malého rozsahu

Veřejné zakázky malého rozsahu ve smyslu § 27 zákona není město v souladu s § 31 povinno zadávat postupem podle zákona, ale musí vždy dodržovat zásady uvedené v § 6, tj. zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu tento dokument stanoví tato pravidla:

1. pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě do 300.000, - Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na dodávky a služby a v předpokládané hodnotě do 300.000, - Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na stavební práce.

Veřejná zakázka bude zadána následujícím způsobem: pověřená osoba zašle jednomu dodavateli výzvu k předložení cenové nabídky, přímou objednávku plnění, výzvu k předložení smlouvy či provede přímou platbu dodavateli.

2. pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě od 300.001,- Kč bez DPH do 500 000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na dodávky a služby a v předpokládané hodnotě od 300.001,- Kč bez DPH do 1 000 000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na stavební práce.

Výběrové řízení nemusí být provedeno. Rada města vyhlásí poptávkové řízení oslovením nejméně tří dodavatelů a odpovídá za to, že jim oslovení dodavatelé mají dostatečné odborné, materiální a další předpoklady pro úspěšné zvládnutí zakázky v potřebné kvalitě a ve stanovené lhůtě.

Rada města odpovídá rovněž za to, že zadání zakázky bude za cenu obvyklou v místě a čase plnění. Při rozhodnutí o tomto způsobu zadání zakázky rada města vychází z informací o trhu a ze svých odborných zkušeností. Smluvní vztah je realizován formou smlouvy o dílo (uzavřením smlouvy se také rozumí doručení dodavatelem potvrzené objednávky) a objednávkou. Objedávku a smlouvu podepisuje starosta města na základě schválení rady města.

3. pro zadávání veřejných zakázek v předpokládané hodnotě od 500 001,- Kč bez DPH do 2 000 000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na dodávky a služby, resp. v předpokládané hodnotě od 1 000 001,- Kč bez DPH do 6 000 000,- Kč bez DPH včetně v případě veřejných zakázek na stavební práce.

U těchto veřejných zakázek malého rozsahu zahájí rada města zadávací řízení, kde jsou vyzváni nejméně tři dodavatelé k předložení nabídek v mezích požadavku zadavatele. Tato výzva bude obsahovat potřebné informace o předmětu zakázky, hodnotících kritériích, lhůtě k podání nabídek, která musí být minimálně 10 kalendářních dní ode dne odeslání výzvy dodavatelům, o způsobu podání nabídek a hodnocení nabídek. Zahájení zadávacího řízení a seznam přímo obesílaných dodavatelů schvaluje rada města. Dále rada města stanoví hodnotící komisi s minimálním počtem tří členů bez náhradníků. Přípustné je i přizvání nezávislé osoby pro hlas poradní. Hodnotící komise otevře neveřejně nabídky, o průběhu jednání sepíše jednoduchý zápis, ve kterém uvede zhodnocení jednotlivých nabídek a navrhne radě města nejvhodnější nabídku včetně zdůvodnění tak, aby byly dodrženy zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. O výběru nejvhodnější nabídky rozhodne s konečnou platností rada města. Posléze bude uchazečům oznámen výsledek výběrového řízení. Proti rozhodnutí rady města o výsledku výběrového řízení není možno podat námitky. Rada města může svým rozhodnutím bez uvedení důvodu výběrové řízení zrušit.

Rada města může rozhodnout, že veřejná zakázka malého rozsahu bude zadána přímo jednomu dodavateli, a to v odůvodněných případech, a to zejména pokud je nutné provést „zakázku“ v krátké době nebo zda jde o „zakázku“ obdobného druhu, na jakou již bylo řízení podle předchozích odstavců provedeno, nebo oslovení dodavatelé neměli o „zakázku“ zájem, nebo by vzhledem k objemu „zakázky“ a malému množství vhodných dodavatelů nebylo hospodárné provést řízení podle předchozích odstavců. Takové rozhodnutí musí být řádně odůvodněno a je třeba dbát, aby byly dodrženy zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. S vybraným dodavatelem, po schválení radou města, je uzavřena smlouva, kterou podepisuje starosta města.

Čl. 4

Odlišné postupy

Odlišný než tímto dokumentem stanovený postup zadání a vyhodnocení veřejné zakázky malého rozsahu je možný, pokud je použití jiné metodiky závazně vyžadováno třetími osobami (poskytovatelé dotací atd.) nebo pokud ho navrhne a schválí rada města.

Vedením zadávacího řízení lze pověřit i třetí osobu (externí subjekt), a to na základě písemné smlouvy schválené radou města.

Čl. 5

Závěrečná ustanovení

Závěrečná ustanovení:

1. Změny a doplňky dokumentu schvaluje rada města.
2. Dodržování tohoto postupu kontroluje Odbor vnitřních věcí MěÚ.
3. Účetní jednotka bude tento dokument používat ode dne schválení RM.
4. Tímto dokumentem se ruší Směrnice č. 1/2014 ze dne 13. 1. 2014.
5. Tento dokument nabývá účinnosti dnem schválení radou obce.
6. Originál dokumentu je uložen u tajemníka MěÚ.